Doğan Kardeş

Aralık 1963 ★ 125 Kuruş

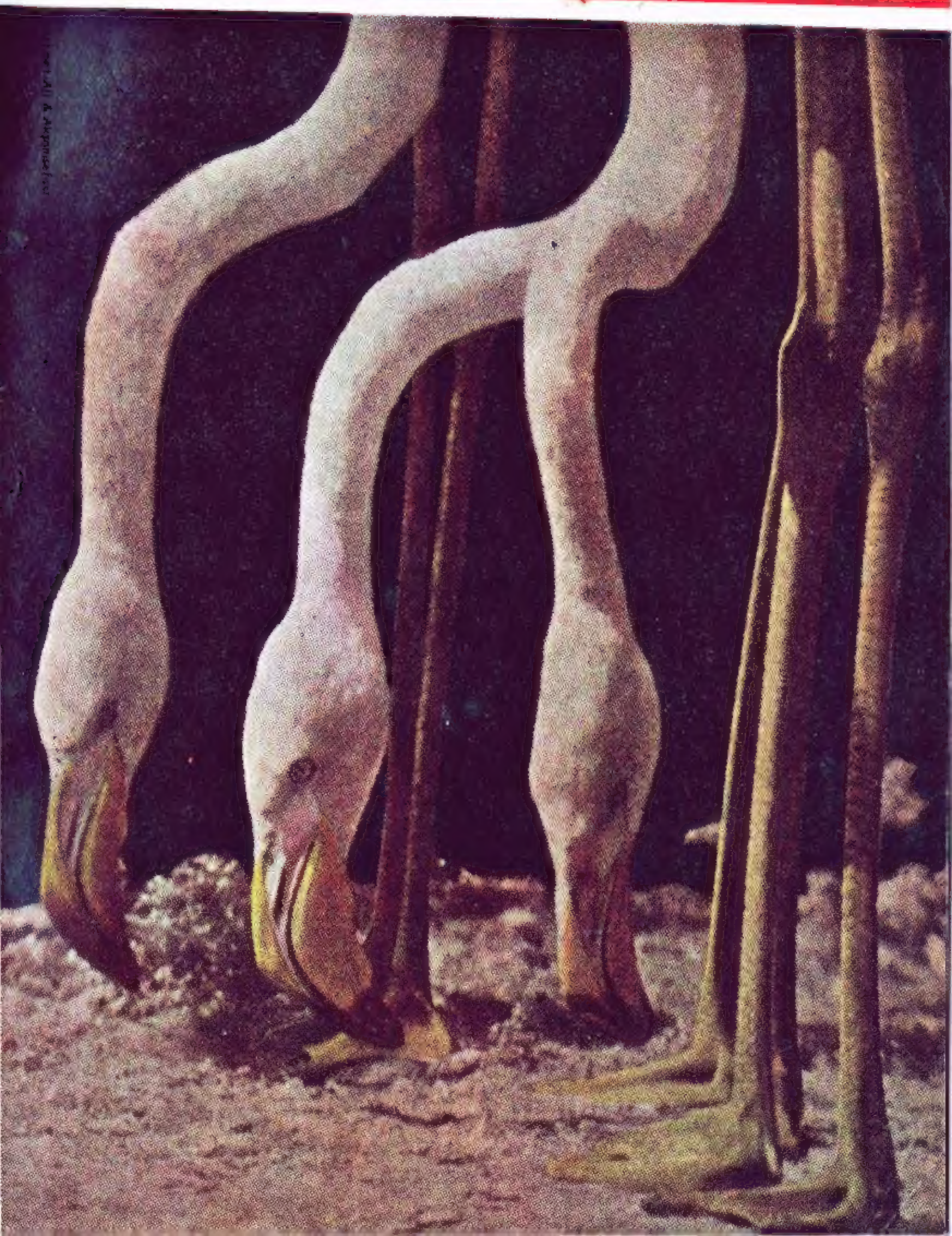

AFACANLAR

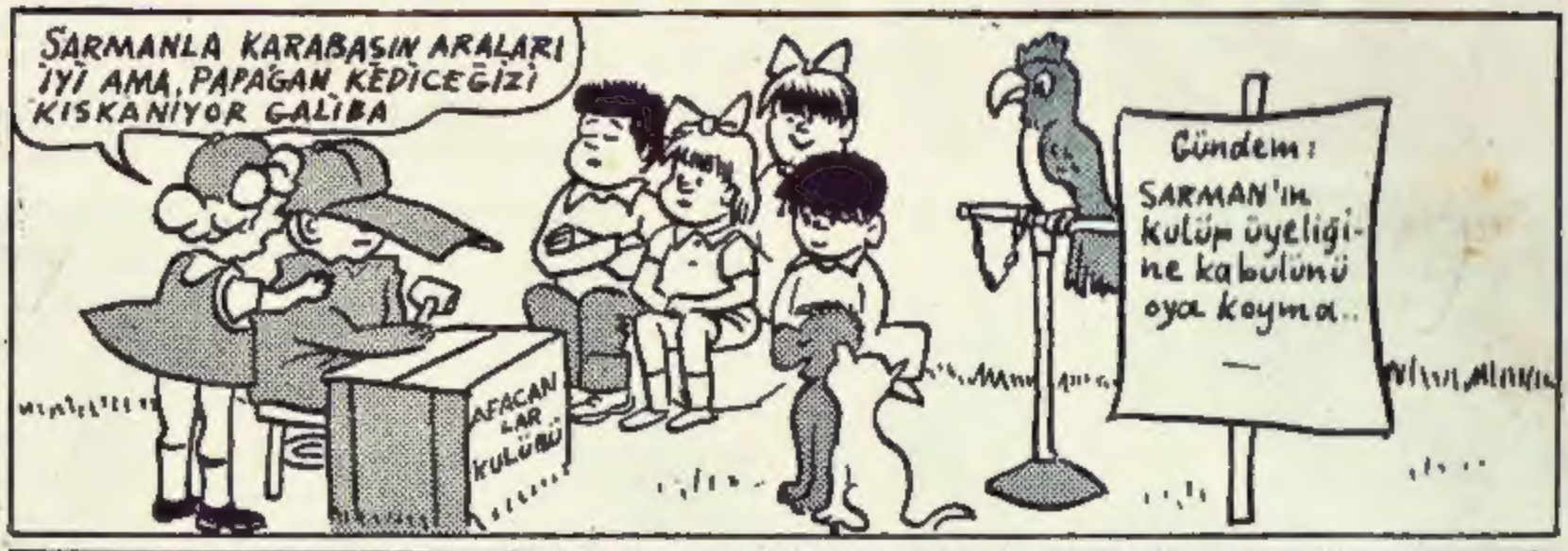

Kapak resmimiz: Flâmingolar

Doğan Kardeş
ÇOCUK DERGİSİ

Sayı : 537 Aralık 1963

Kuruluşu: 23 Nisan 1945
Fiatı: 125 kuruş

Aylık çocuk dergisi ✱ Sahibi: Kâzım Taşkent ✱ Yazı işlerini fiilen idare eden: Vedat Nedim Tör ✱ Yazı İşleri bürosu: Galata, Kuledibi, İlkbelediye Caddesi, Küçükhendek sokağı No. 27, Kat 1 ✱ Mektup adresi: Posta Kutusu: 217 Beyoğlu ✱ Yazı İşleri için telefon: 44 74 37 - 44 05 39 ✱ Abone, posta ve banka havaleleri ve her türlü siparişler, Divanyolu Kiodfarer Caddesi No. 7 de Doğan Kardaş Yayınevine yapılmalıdır ✱ Yayınevi ile mektuplaşma adresi: P. K. 1146 İstanbul ✱ Yayınevi telefonu: 27 34 54 ✱ Abone şartları: 12 sayı hesabiyle yıllık 10 lira ✱ Yurt dışı iki misli ✱ Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ✱ Gelen yazılar, resimler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ✱ Basıldığı yer: Tifdruk Matbaacılık Sanayii A.Ş. Basımevi

Dergimiz «Basın Ahlâk Yasası» na uymayı taahhüt etmiştir.

Doğan Kardeş Dergisi
ve
kitapları
YAPI ve KREDİ BANKASI
nın kültür hizmetlerinden biridir.

Dikkat! Dikkat! Dikkat!

Bu sayı ile birçok kardeşlerimizin abonesi sona eriyor. Doğan Kardeş'in gelecek ay da adresinize gelmesini istiyorsanız, abonenizi yenilemekte sakın gecikmeyiniz.
Biliyorsunuz ki, Doğan Kardeş'in yıllık abonesi yalnız 10 liradır. Bu parayı ya posta ile, ya da Yapı ve Kredi Bankası vasıtası ile (P. K. 1146 - İstanbul) adresine yollayınız.

Doğan Kardeş'i sevenlerin sayısını çoğaltınız. Doğan Kardeş ailesini genişletiniz Hepinize teşekkürler!

DÜNYA BÜYÜK BİR İNSANI KAYBETTİ

Amerika Birleşik Devletleri başkanı John F. Kennedy 22 kasım günü iğrenç bir cinayete kurban gitti. Bütün hayatını yeryüzünde barışın, doğruluk ve erdem gibi değerlerin kurulmasına adamış olan bu büyük insanın ölümü bütün insanlığı derin acılar içinde bıraktı. Doğan Kardeş, yeryüzü çocuklarının ileride huzur içinde yaşıyacakları güzel bir dünya kurmak yolunda hayatını veren John F. Kennedy'nin anısı önünde bütün Türk çocukları adına saygıyla eğilmektedir.

Güzel Bir Buluş

İstanbul'da Fatih'te oturan Hüseyin Özçelik adlı kardeşimizden şu mektubu aldık:

«Sevgili Doğan Kardeş, biz 35 arkadaş aramızda sözleştik, hepimiz doğum günlerimizde birbirimize kitap hediye edeceğiz. En yakın doğum günü olan bendim, bu karardan da ilk olarak ben faydalandım.
35 arkadaşın her biri bana doğum günümde birer kitap getirdiler. Kitaplığım bu sayede birden 35 kitap zenginleşti. Ne iyi fikir değil mi? Hem bana getirilen kitapların çoğu Doğan Kardeş kitapları idi. Doğrusu en güzelleri de onlardı. Hele son yayınladığı Çitlembik, Gözlüklü Kedi, Evvel Zaman İçinde, Kurtları Yıldıran Kış, Nedir, Neden, Nasıl? Sıcak Ülkeler Doktoru adlı kitapların biribirinden güzel. Bize böyle kitaplar hazırladığın için seni daha çok sevdim Doğan Kardeş.»

YILBAŞI YAKLAŞIRKEN

Yazan: S. Türkis NOYAN

Sevgili Doğan Kardeş okuyucuları,

Aralık ayı gelince, dünyanın hemen hemen her tarafında birçok insanlar birbirlerine şu soruyu sorarlar: «Ee, Yılbaşında nereye gideceksiniz? Ne yapacaksınız? Nasıl eğleneceksiniz?» Herhalde sizin evinizde de zaman zaman «Yılbaşında ne yapalım?» sorusu tartışma konusu olur, herkes bir fikir ortaya atar, ya akrabalarınızı, dostlarınızı evinize çağırmayı, yiyip, içip eğlenmeyi kararlaştırırsınız veya dost bir aile tarafından davet edilirsiniz. Pek çok kimseler de Yılbaşını aile çevresi dışında, bir eğlence yerinde, neşeli bir hava içinde karşılamayı isterler ve buna göre hazırlıklar yaparlar.

Yılbaşında eğlence tertip etmek geleneği çok eskidir. Yalnız bu gelenek asırlar boyunca değişik şekillere bürünmüştür. Yılbaşı eğlencelerinin ilkel şekli «Gündönümü» şenlikleridir. Biliyorsunuz ki 21 Haziranda kısalmağa başlayan günler, 22 Aralıktan itibaren yeniden uzarlar ve buna gündönümü adı verilir. İşte dünyamızın ışık, ısı ve hayat kaynağı olan güneşe yeniden kavuşmak ümidi ve sevinci içinde, ilkel insanlar çeşitli şenlikler yapmışlardır. Güneşe, ateşe, ışığa tapan kavimler bu mutlu tabiat olayına dinsel anlamlar vermişler ve gündönümünü kutsal bir bayram olarak kutlamışlardır. Hıristiyanların Noel bayramları da gene gündönümü şenliklerinin bir devamı sayılır. Demek ki Yılbaşında tertip edilen eğlencelerle sadece takvim yapraklarındaki bir değişikliği kutlamış olmuyoruz, aynı zamanda günlerin uzamasını, aydınlığın her gün biraz daha artmasını, güneşin dünyamıza yaklaşmasını da sevinçle karşılıyoruz.

Yılbaşında eğlenceler tertip etmek akrabalarla, dostlarla bir araya gelip neşeli bir vakit geçirmek çok güzel bir gelenektir. Böyle bir vesile ile, aylardan beri birbirini görüp konuşamamış olan insanlar bir araya gelebilirler. Gevşemiş olan dostluk ve aile bağları sıkılanır veya yeni dostluklar kurulur. Uzakta bulunan akraba ve arkadaşlara tebrikler yollanarak onlar da hatırlanır ve sevindirilir. Birçok kırgınlıklar, dargınlıklar unutulur, iyi niyetler ve yeni ümitlerle dolu olarak yeni seneye başlanır. Bazı kimseler yeni sene için yakınlarına birer hediye vermeyi de âdet edinmişlerdir. Bu da güzel bir harekettir. Çünkü hediyeyi veren kimse karşısındakinin sevdiği, beğendiği şeyleri araştırmakla ona ilgi ve yakınlık gösterir ve hediye vermekle sevgisini, iyi hislerini belirtir. Böylelikle dostluk bağları kuvvetlenmiş olur.

Sevgili çocuklar, sizler de herhalde Yılbaşı için bir şeyler düşünmüş tasarlamışsınızdır. Sizin en yakın dostunuz olan Doğan Kardeş'de sizlere Yılbaşı hazırlıklarınızda yardımcı ve faydalı olmak istiyor. Bu yardım, tabii ki sadece sizlere yol göstermek ve fikir vermekten ibaret kalacak. Bu fikirlerden faydalanmak ve bu yollardan yürümek te artık size düşüyor.

Biraz önce sizlere yılbaşı şenliklerinden bahsederken, birkaç önemli noktayı belirttim. Yılbaşı gecesi sadece gülmek, oynamak, dansetmek, yiyip içmek ve çılgıncasına eğlenmek için bir vesile olmamalı, ona daha derin bir anlam ve değer vermelisiniz. Yeni yıla girerken dargın olduğunuz arkadaşlarınızla barışın, kırgınlıklarınızı küskünlüklerinizi unutun, içinizde kin ve öfke gibi duygular varsa, bunları silin ve her gün biraz daha aydınlığa kavuşan dünyamız gibi, siz de kalbinizi ferah ve aydınlık tutun. Ancak bu şekilde yılbaşı sizin için gerçek bir şenlik olacaktır. Yılbaşı yaklaşırken arkadaşlarınızı, büyüklerinizi nasıl sevindirebileceğinizi düşünün ve gecikmeden hazırlıklarınızı yapın. Sevdiğiniz kimselerden uzakta bulunanlara herhalde birer tebrik kartı göndermek isteyeceksiniz. Eğer bu kartları kendi elinizle hazırlar ve süslerseniz, onu alan kimseyi daha çok memnun edeceğinize şüphem yok. Çünkü sizin emek vererek yaptığınız bir kart daha kişisel ve daha değerli olur. Bunu yapabilmek için çok iyi resim yapabilmek veya marifetli olmak gerekmez. Çarşıdan aldığınız bir kartonu sizin uygun gördüğünüz büyüklükte kartlara böldükten sonra bu kartların bir kenarına resim için yer ayırır, öbür kenarına da Yeni Yıl için iyi dileklerinizi renkli kalem veya mürekkeple yazarsınız. Yapacağınız resimi, kartı göndereceğiniz kimseye göre değişir. Benim iyi tanıdığım çocuklardan biri, amcasına Yılbaşında göndereceği kartın üzerine kocaman bir renkli balık resmi yapmıştı, çünkü amcası balık avına pek meraklı idi. Çiçekleri pek seven anneannesinin tebrik kartını da çiçeklerle süslemişti. Bu çocuğun dedesi pul koleksiyonu yaptığı için, onun tebrik kartında da kocaman bir pul resmi vardı. Tebrik kartları kurutulmuş çiçek ve yapraklarla da süslenebilir. Renkli elişi kâğıtlarından kesilen çeşitli şekillerle yapılmış tebrik kartları da güzel oluyor. Bunun gibi daha birçok değişik elişleri yapılabilir. Göreceksiniz, bu tebrik kartlarını hazırlarken ne kadar eğleneceksiniz. Üstelik böyle kendi elinizle hazırladığınız tebrik kartları size daha da ucuza mâlolur. Aynı şekilde, sevdiklerinize küçük hediyeler de hazırlayabilirsiniz. Meselâ dört tane elbise askısı, üç yuvarlak tahta çubuk ve bir parça kumaşla babanıza bir gazete ve mecmua mahfazası yapabilirsiniz. Elbise askılarının madenî çengellerini çıkardıktan sonra, birer kenarlarına yuvarlak çubukların sığabileceği büyüklükte delikler delin. Birer delik te kenardan biraz içerlek olarak açın. Fakat bu delikler kenardan eşit uzaklıklarda olmalıdır. Şimdi askıları ikişer ikişer çaprazlama üstüste getirin ve yuvarlak tahta çubukları deliklerden geçirmek üzere dört askıyı da birbirile birleştirin. Böylece gazete muhafazasının iskeleti meydana gelmiş olur. Fakat mahfazanın belli bir açıklıkta kalabilmesi için eşit uzunlukta iki kordon-

(Devamı Sh. 48 de)

Doğan Kardeşten HABERLER

ULUSLARARASI SHANKAR YARIŞMASI

İSTANBUL'dan SEMRA GÜVEN kardeş bize bir mektup yolladı. Okumayı, hele DOĞAN KARDEŞ dergisi ve kitaplarını okumayı çok seviyor. Semra Güven Sanatçı kardeşleri düşünerek bir istekte bulunuyor bizden. Uluslararası yarışmaların şartlarını, yayınlamamızı istiyor. Semra kardeşe ilgisinden dolayı teşekkür ediyor, her yıl Hindistanda yapılmakta olan ULUSLARARASI SHANKAR YARIŞMASI'na katılma şartlarını yayınlıyoruz. Bu yarışma her yıl Hindistanda yapılmaktadır. Şimdiye kadar bir çok Türk kardeş de bu yarışmada derece almışlardır.

Yarışmaya Katılma Şartları

1. 16 yaşına kadar olan (yani 1947, 31 aralığında veya daha sonra doğan) bütün dünya çocukları katılabilir.

2. Resim Yarışması

a. Gönderilen resimlerin 1963 yılında, çocukların kimseden yardım görmeden, kendi kendilerine yapmış olmaları şarttır.

b. Her yarışmacı en fazla altı resim gönderebilir.

c. Kurşun kalemle yapılanlar kabul edilmez. Her çeşit boya kullanılabilir.

d. Resimlerin boyutları 20x25 cm. den küçük olmamalıdır.

3. Yazı Yarışması

a. Yazıların, yarışmacının kendi el yazısıyla kâğıdın bir yüzüne yazılmış olması şarttır.

b. Her yarışmacı en fazla 2 yazıyla katılabilir.

c. Öğretmen veya ana, babanın, yazıların çocuğun kendi eseri olduğunu, kimsenin yardım dokunmadığını tasdik etmeleri geerkir.

d. Yazılar İngilizce olmalıdır.

4. Yazılar veya resimler yarışmacının hoşuna giden her konuda olabilir.

Yarışmacının çevresini işliyenler, aile- okul hayatı, sosyal olaylar v.s. de olabilir. Bunlardan başka, yazılara, yarışmacının sevdiği kimse veya kimseler de konu olarak alınabilir.

5. Gönderilenlerin arkasına aşağıda istenilenler İngilizce olarak, büyük harflerle yazılmalıdır.

a. Yarışmacının açık adı

b. Milliyeti

c. Açık posta adresi

d. Doğum tarihi (ay, gün, yıl)

e. Yarışmacının kız veya erkek olduğu

(Bu şartlara uygun olmıyanlar yarışma dışı edilir).

6. Eserlerin en geç 30 aralık 1963'e kadar aşağıdaki adrese gönderilmelidir;

Shankar's International Children's Competition Odeon Building, P.O. Box No. 218 New Delhi India.

Binbir Eğlence

Londra'da «Oyun Park»larından birinde çocuklar eğleniyor. Şehirdeki parkların 80'inde çocuk bahçeleri vardır. Ayrıca bunların 14'ü yaz tatillerinde çocukların diledikleri gibi eğlenebilecekleri «Oyun Parkları» şeklinde düzenlenmiştir. Buralarda A dan 2 ye kadar her türlü eğlenceyi bulabilmektedirler. Örneğin, kukla, çeşit çeşit salıncaklar, açık hava sinemaları, masa topu, oyun parklarının ikisinde de zengin hayvanat bahçeleri.

★ Doğan Kardeş kitapları sizi can sıkıntısından kurtarır. ★

BEDRİ BAYKAM

Altı yaşındaki ressam kardeş BEDRİ BAYKAM İsviçre'de BERN şehrinde yeni bir sergi açtı. Baykam'ın bu sergisi büyük bir ilgiyle karşılandı. Televizyonda, gazetelerde ondan bahsedildi. Hasan KAPTAN'dan sonra uluslerarası alanda ikinci büyük başarıyı kazanan Bedri BAYKAM inşallah ileride de hep yüzümüzü ağartır. Elbette iyi yetişir, çok çalışırsa. Aşağıya BERN İSTİDAT AYIRMA DAİRESİ ŞEFİ Bay L. TÜRLER'in ressam kardeşimiz için söylediği övgü dolu sözleri sevinerek alıyoruz.

«Şaşılacak bir istidatla karşı karşıyayız.. Bazı desenlerdeki gözlem kabiliyeti, kavrayış, güven ve olgunluk gerçekten şaşırtıcı. Umarım bu genç kabiliyeti yetiştirecek bir öğretici bulunabilir.»

VİYANA ÇOCUK KOROSU

Ünlü VİYANA ÇOCUK KOROSU önümüzdeki üç ay içinde yurdumuza geliyor. İstanbulda bir konser verecek olan bu değerli topluluk hakkında gelecek sayılarımızda da haberler vereceğiz. İstanbullu kardeşler imkân bulurlarsa bu müzik ziyafetini dinlememezlik etmesinler. İnşallah radyolarımız da bu konseri naklen verir, bütün kardeşlerimiz dinlemek imkânını bulurlar.

YAŞASIN GAZİANTEPLİ KARDEŞLER

Gaziantep'te kurulmuş olan «DOĞAN KARDEŞ KULUBÜ» çalışmalarını her gün biraz daha genişletiyor. Bu kulübü kuran kardeşler başta Rıza Kemal UYGUR olmak üzere canla başla çalışıyorlar. Balolar, çaylar tertipliyorlar, toplantılar yapıyorlar. Hele şehrin birkaç yerinde okuma salonları açmalarına ne kadar sevinsek yeridir. İnsanlar bir duygu, bir düşünce, bir ülkü çevresinde birleşince umulmayacak işler başarırlar. Gaziantepli kardeşler de öyle. Yaşlarından büyük işleri başarıyorlar. Bu başarılara DOĞAN KARDEŞ'in yurdumuzdaki etkilerinin güzel bir sonucu olarak bakıyor, kıvanç duyuyoruz. Gaziantep Doğan Kardeş Kulübü üyeleri sağlığın da ne kadar önemli olduğunu biliyor, insanı hem yücutça, hem kafaca hem de ahlâkça geliştiren «Spor» u unutmuyorlar. Son olarak bir de futbol takımı kurmuşlar. Yukarıdaki resimde ilk DOĞAN KARDEŞ FUTBOL TAKIMINI görüyorsunuz. Yaşasın Doğan Kardeş Kulübü!

BİR TAŞLA İKİ KUŞ

Geçenlerde İngiliz okul gemilerinden Dunera, 800 öğrenciyi İskoçya'daki bir limandan alıp, Kuzey Denizi yoluyla Norveç'e götürmüştür. Yolculuk bir hafta sürmüştür.

Gemide şöyle bir günlük program uygulanmıştır. Görülecek limanlara ait konferanslar ve filmler, tarih ve coğrafya dersleri, beden eğitimi çalışmaları, ayrıca geminin zengin kitaplığı da herkese açıktı. Resimde çocukları cankurtaran yeleklerini giymeyi öğrenirken görüyorsunuz.

Damdaki Ayak Sesleri

Güler OKTAY

GARİP sesleri ilk defa duyduğu zaman Yüksel henüz dalmak üzereydi. Yatağa gireli hayli zaman olduğu halde bir türlü uyuyamamıştı. Son hafta, özellikle o gün başından geçen çeşitli olaylar tekrar gözlerinin önünde canlanıp duruyorlardı. Çok uğraştı ama onları zihninden kovmayı bir türlü başaramadı.

Birkaç gün önce Erzurum'dan trene binmişler, o sabah erkenden Haydarpaşa'ya varmışlar. Bütün gün de yeni evlerine yerleşmeğe çalışmışlardı. Uzun tren yolculuğu, tanımadığı hattâ daha adını bile bilmediği bir semte gelmeleri, babasının nakli çocuğu çok etkilemişti. İçin-

de sebebini bilmediği, o zamana kadar tanımadığı garip bir heyecan, daha doğrusu ürküntü vardı.

Olanları unutmağa çalışıyordu Yastığını düzeltip öbür tarafına döndü. Güzel şeyleri düşünmeğe karar verdi. Örneğin Ali.

Geldikleri yabancı yerde, hemen bitişiklerinde bir akranına rastladığına çok sevinmişti doğrusu. Ali'nin köpeği, kedisi bir de tavşanı vardı. İşte tam bu sırada başının üstünde paldır küldür birtakım gümbürtülerle yerinden fırladı. Yatağında doğruldu. Etrafını dinlemeğe başladı Yüreği öylesine hızlı çarpıyordu ki, gürültüsünden dışarıdan gelen seleri duymakta güçlük çekiyordu.

Kızkardeşinin ilkin alçak bir sesle,

«Anne» dediğini işitti. Sonra ses hızlandı

«Anne, anne» Gül sanki ağlıyordu

Çocuk hızla yerinden kalktı. Salona çıkar çıkmaz annesiyle çarpıştılar. Gül de yatak odasının eşiğinde durmuş etrafına korkulu korkulu bakınıyordu

Anne küçüğü kucakladı

«Bir şey yok, yavrum. Baban dışarı çıktı. Ne olduğunu şimdi öğreniriz Mutlaka rüzgârdandır. Bir dal çatıya çarpıyor herhalde Her ne ise bak, gürültü kesildi.

Çok geçmeden baba da içeri girdi

«Bir şey görmedim» dedi. «Bu gece de ortalık pek karanlıktı »

«Hatırlıyor musun, baba» dedi. Yüksel, «Hani geçen yıl büyükannemin çatısını onarmıştın Duyduğum ses, sen o zaman çatıda dolaşırken aşağıya gelen gürültüye çok benziyordu.»

«Bu ev pek eski» dedi baba. «Üstelik çatıya da çinko kaplamışlar. Ufacık birtakırtı gürültü şeklinde duyulur. Sonra ahşap evler, hele eski olanlarda gıcırtılar, tıkırtılar, olağan şeylerdir. Az öncekinin de sebebi bunlardan biri olabilir. Zira çatıda hiç kimsenin bulunmadığına yüzde yüz eminim.»

Gül yüksek sesle ağlamağa başladı.

«Ben bu eski evi sevmiyorum. Gidelim buradan. Perili bu ev» diyordu.

Anne kızın elini avuçları içine aldı.

«Yavrum» dedi. «Ev eski, haklısın ama perili değil, Haydi artık seni yatırayım. Uyuyuncaya kadar başucunda oturacağım.»

Kız kollarını annesinin boynuna doladı.

«Işığı açık koyacak mısın? Ama sabaha kadar.»

«Tabii tabii» dedi anne, «Korkulacak hiçbir şey yok. Mutlaka arka bahçedeki o kocaman at kestanesi ağacından kestaneler çatıya düşüyor. Yahut da buna benzer bir şey o gürültülere sebep oluyor. Hem sen artık büyüdün. Ancak bebekler böyle olur olmaz şeylerden korkarlar.»

Ertesi gün okuldan döndükten sonra Yüksel, Ali'lere gitti. Birlikte tavşanın, kocaman çoban köpeğinin kulübelerini temizlediler, Yiyecek ve taze su koydular. Sonra da kediyi doyurdular. Cambaz simsiyah, iri biraz da vahşi huylu bir kediydi.

Bir yandan bu işleri görürlerken bir yandan da Yüksel Ali'ye o gece duydukları garip sesleri anlatıyordu.

«İşin kötüsü bizim Gül, hortlak diye tuttumuş.» Ali de pek ilgilenmişti. Meraklı, meraklı.

«Acaba bu gece de olacak mı dersin» dedi.

«Bilmem ki, sebebine bağlı.» Yüksel kaşlarını çatmış az ötedeki gümüş renkli çatılı beyaz köşe düşünceli düşünceli bakıyordu. Balkonun merdivenine oturdu. Aklını hep geceki gürültüler kurcalıyordu. Biraz sonra Cambaz da yanına geldi. Uzun uzun gerindikten sonra oturup temizlenmeğe başladı. Kedinin durmadan pençesini yalayıp yalayıp yüzüne sürmesi çocuğun pek hoşuna gitmişti. Bir süre onu seyretti.

Sonra,

«Ali» dedi. «Ben hiç bu kadar kocaman kedi görmemiştim. Adı da pek garip. Neden Cambaz dediniz.»

«Yükseklerde dolaşmayı pek sever de onun için. Ağaçların tepesinden aşağı inmez. Türlü türlü maskaralıklar yapar.» Yüksel ayağa kalktı.

«Haydi biz de biraz cambazlık yapalım» dedi. «Bizim bahçedeki at kestanesine çıkalım. Dalların çatıya değip değmediğini anlamak istiyorum. Çocuklar etrafı iyice gözden geçirdiler. Ağaçların çoğunun dalları eve iyice yaklaşıyordu ama hiç birisi değmiyordu. Yükselin aklı karmakarışık oldu.

O gece hayalet yine çatıda dolaştı. Daha doğrusu koştu. Bir ara yukarıda birtakım patırtılar oldu. Sonra etraf derin bir sessizliğe gömüldü. Gül'ün korkulu fısıltıları ve onu yatıştırmağa çalışan sesinden başka ortalıkta çıt yoktu. Çocuk bir süre tetikte bekledi. Artık yavaş yavaş gözleri kapanıyordu. Ertesi gün bunu mutlaka ortaya çıkaracaktı. Ali'den de yardım istiyecekti. Kararını verdikten sonra uyuyakaldı.

O gece, Yüksel erkenden yattı. Annesi Gül'ü yatıştırmak için, kızın odasına gider gitmez elbiselerini sırtına geçirip usulca dışarı kaydı. Ali kendisini at kestanesinin dibinde bekliyordu.

Gürültü etmeden ağaca tırmandılar. Önceden tasarladıkları gibi, tepedeki çatallı dalları sımsıkı tutup çatıyı gözetlemeğe başladılar.

Hava oldukça serindi ama Yüksel içindeki ürpertinin bambaşka bir sebebi olduğunu çok iyi biliyordu. Vakit hiç geçmiyordu. Ağaca çıkalı

daha on dakika bile olmamıştı ama aradan saatler geçmiş gibi geliyordu. Artık adamakıllı titremeğe başlamıştı. Avuçları soğuk soğuk terliyordu. En ufak bir gürültüden, yüreği öyle hızlı çarpıyordu ki, Ali'nin bunu duymasından çekiniyordu. Arkadaşının korkup korkmadığını da çok merak ediyordu.

Bir ara dayanamadı:

«Ali» diye fısıldadı.

«Efendim»

«İstersen sen git.»

O anda ağaçtan inebilmek için neler vermezdi neler. Yalnız işi ortaya çıkarıncaya kadar beklemesi gerekiyordu.

Bunlar aklından bir şimşek hızıyla geçti. Boğazı iyice kurumuştu. Birkaç defa yutkunduktan sonra arkadaşına,

«Evet. Çünkü benim kalmam gerekiyor» diye fısıldadı. Bu sırada, kocaman bir bulut ayın önüne geçti. Ortalık birdenbire kararıverdi. Evin tam önündeki kayın ağacının sık dalları arasından birtakım gürültüler yükseldi. Yüksel görebilmek için vücudunu iyice gerdi. Başını kaldırdı. Ayak sesleri gittikçe artıyordu.

Birden ayın önündeki bulut çekildi. Solgun ışık altında, çatının manzarası iç ürperticiydi. Karşıdan siyah bir gölge belirdi. Yavaş yavaş çocuklara doğru ilerliyordu.

«Gördün mü!» diye fısıldadı Ali.

Yüksellerin kapısı açıldı. Baba dışarı fırlayıp el fenerini çatıya çevirdi.

«Baba» diye seslendi Yüksel, «Ben buradayım, ağacın tepesinde. Ali'yle beraberiz. Hakkın varmış. Gürültünün sebebini bulduk. Tepemizde gezdiğini sandığımız hayalet Cambazdan başka bir şey değilmiş. Hani Ali'nin yüksekte dolaşmağa bayılan kedisi.»

KARAGÖZ OYNUYORUZ

HERKESE BİR MERAK!

Karagözcuk — Yeni öğretmenimiz sınıftaki bütün arkadaşların meraklarını sordu.

Karagöz — Anlamadım, ne gibi meraklarını?

Karagözcük — Derslerden arta kalan boş zamanlarda merak sarıp yaptıkları şeyleri.

Karagoz — Haa... şu merak... Ee... Anlat bakalım ne gibi meraklar çıktı ortaya?

Karagözcük — Çeşit çeşit... Boş zamanlarında kitap okuyanlar başta geliyor.

Karagöz — Ama öyle gelişigüzel kitap değil... Abur cubur, kötü, zararlı kitaplar okuyarak boş zamanlarını geçirenlere acırım doğrusu.

Karagözcük — Bizim öğretmenimiz de kötü kitapların düşmanı. Boş zamanlarınızı kötü kitaplar okuyarak israf etmeyin diyor.

Karagöz — Çok doğru söylüyor, aferin ona.

Karagözcuk — Kitap kurtları yanında başka meraklılar da varmış aramızda. Meselâ, resim yapanlar.

Karagöz — Doğrusu resim yapmak da güzel bir merak.

Karagözcük — Bir alay da müzikçiler varmış. Piyano, keman, mandolın çalanlar.

Karagöz — Aman ne güzel. Müzik ruhun besinidir, derler. Güzel müzikle beslenen çocuklar büyüyünce çokluk iyi insan olurlar.

Karagözcuk — Bu müzikçi arkadaşlar bize güzel bir konser hazırlıyorlar.

Karagöz — Kuzum beni de çağırmayı unutmayın. Bayılırım iyi müzik dinlemeye.

Karagozcük — Tabiî babacığım, seni de çağırırız konserimize.

Karagöz — Var olun... Daha başka ne gibi meraklılar varmış aranızda?

Karagözcük — Üç arkadaşımız da fotoğraf meraklısı. Görme, ne güzel fotoğraflar çekmişler tatilde. Bunlar da çektikleri resimlerle bir sergi hazırlıyorlar.

Karagöz — Oo... bu da mükemmel bir buluş.

Karagözcük — İçimizde şiir ve hikâye meraklıları da var. Bunlar da, bize yazdıkları şiirleri ve hikâyeleri okuyacaklar.

Karagöz — İyi yazmak, hoş bir şey doğrusu. Yalnız hoş değil, büyük bir kuvvet de. Düşüncelerini, duygularını iyi yazabilenler daima kazanırlar.

Karagözcük — Öğretmen, Doğan Kardeş tatil yarışmasında derece alan kardeşlerin yazılarını ve şiirlerini okuttu. Bayıldık. Ne güzel şeyler yazmışlar.

Karagoz — Ben de okudum onları. Benim de çok hoşuma gitti.

Karagözcuk — Daha daha bilsen ne meraklılar var aramızda. Pulcular, Satranççılar, kuşçular, balıkçılar, futbolcular, marangozlar.

Karagöz — Ne iyi, ne iyi.. Meraksız insanlar kokusuz ve renksiz çiçeklere benzerler. İnsanı insan yapan güzel meraklarıdır. İyi şeylere merak saran insanların canları sıkılmaz.

Karagozcuk — Çok doğru söylüyorsun babacığım. Bana iyi kitaplar okumak sevgisini aşıladığın için hiç canım sıkılmaz benim de.

Karagöz — Darısı bütün meraksız kardeşlerin başına.

ATATÜRK

Atatürk'üm
Ne olur daha çok yaşasaydın,
Seni görebilseydim.
Ellerini öpebilseydim....
Mavi gözlerin varmış,
Altın sarısıymış saçların...
25 yıl olmuş sen gideli
O gün 10 Kasım'mış
Çok üzüntülü bir günmüş, o gün...
Her zaman seni anıyorum,
Seni düşünüyorum...
İstediğin gibi olacağım,
Atatürk'üm.

İDİL ÖZERDEM

ÇİĞDEM SARISÖZENİ BULDUK !

Aradığımız şair kardeşi sonunda bulduk. Hatırlarsınız geçen sayımızda «BİR ŞAİR KIZI ARIYORUZ» başlığı altında dedektif kardeşleri iş başına çağırmıştık. Bu yazımız üzerine butun DOĞAN KARDEŞ okuyucuları kolları sıvayıp işe giriştiler. Meğer ne kadar tanıyan varmış ÇİĞDEM SARISÖZEN'i. İstanbuldan, Ankaradan mektuplar, telefonlar yağmaya başladı. Bize ilk haberi veren Ayper ÜNLER kardeşin mektubunu yanda okuyacaksınız. Meğer Çiğdem SARISÖZEN, Eskişehir'de değil, YENİŞEHİR-ANKARA'da oturuyormuş. Çiğdem kardeş birçok kardeşler gibi mektubuna şehir adını yazmayı unutmuş. Mektupları okuyan arkadaşımız da zarfın üzerindeki posta damgasında ŞEHİR kelimesini görünce herhalde bu ESKİŞEHİR'dir diye düşünmüş. Boylece herkesi heyecanlandıran yanlışlık doğmuş. Çiğdem SARISÖZEN'le bu olaydan sonra mektuplaştık. Meğer o, daha önce okulunda tanınan ünlü bir şair kardeşmiş te bizim haberimiz yokmuş. Ankara'dan Sayın Selâhattin ACUN Namık Kemal okulunun çıkardığı «SESİMİZ» dergisini bize yolladı. Çiğdem'in orada yayınlanmış birçok şiirleri var. Çiğdem kardeş te bize yolladığı mektuplara yeni şiirlerini eklemiş. «AYÇE» şiirini yazanın sahici bir kardeş olmasına doğrusu çok sevindik. Çünkü bu kadar güzel bir şiirin sahipsiz kalması çok kötü olurdu. Yaşasın dedektif kardeşler, yaşasın Çiğdem SARISÖZEN! Ondan ilerde çok daha guzel şiirler bekliyen kardeşlerin umutları boşa çıkmaz inşallah.

Çiğdem Sarısozen adını tatil yarışmamızı kazananlar arasına hemen koyduk ve armağanını yolladık. Kendisini gönülden kutlar, mutlu bir yeni yıl dileriz.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

ŞAFAK

Uyan anne uyan!
Bak gün ağarıyor
Altın renkli yıldızlar kayboluyor
Kırlar yeşile boyanıyor,
Ağaçlar yeşilleniyor
Çiçekler renkleniyor
Artık karanlığı tutacak
Kuşları uyutacak kim?

Çiğdem Sarısözen

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

DETEKTİF KARDEŞ AYPER ÜNLER VE MEKTUBU

Sevgili Doğan Kardeş,

Okumayı öğrendiğimden beri abonesi olduğum Doğan Kardeş'in Kasım ayı sayısını aldım. Dayımın kızı Çiğdem Sarısözen'e ait Ayçe adlı ağıtı okudum. Bunu evvelce de biliyordum. Bu, Çiğdem'in kaybettiği kardeşine ait ağıtlarından bir tanesiydi. Fakat bir şair kızı arıyoruz başlığı beni şaşırttı. Bir dedektif arıyordunuz. Hemen telefona koştum. Cumartesi öğleden sonra olduğu için Doğan Kardeş idarehanesinde kimseyi bulamadım. Benim dedektifliğim de görüyorsunuz ya pek kolay oldu.

Halen Çiğdem, Saraçoğlu, Namık Kemal Orta Okulu 1 inci sınıf öğrencisidir. Demirtepe, Fevzi Çakmak sok. 35/6 numarada Ankara'da oturur.

Çok sevdiğim Doğan Kardeş'e mektup yazmak fırsatını veren bu küçücük yanlışlığa teşekkür ederim.

Sevgilerimle
Ayper ÜNLER
İSTANBUL

NİLGÜN ÇELEBİ

Nilgün Çelebi tatil yarışmamızı hikâye bölümünde kazandı. Hem gözlem hem de mizah kabiliyeti var. Olaylara en can alıcı noktalarından bakmasını biliyor. Kimsenin dikkatini çekmeyen günlük olayları bir iki cümlede ortaya çıkarıp bize gerçeği yansıtıyor. Mektubundan da anlıyacaksınız Nilgün kardeş bol ve iyi okuyor. Ondan gelecek yıllarda daha da büyük başarılar bekliyoruz.

Sevgili Doğan Kardeş;

Bu yılki tatil yarışmasını kazanmanın sevinci içersindeyim. Ne kadar memnunum. Bilemezsiniz.

Bu sene yedinci sınıfa iftiharla geçtim. Derslerimin yanı sıra yazmak ve okumak en büyük zevkim... Şimdiye kadar Dünya Çocuk Edebiyatının bütün eserlerini okudum. İçlerinde en beğendiklerim Pollyanna ve Tom Amca'nın Kulübesi, ve Jules Verne'nin bütün eserleri. Yavaş yavaş daha güçlü eserler okuyorum. Son okuduğum kitap Erich Maria Remarque'nin meşhur eseri: Garp cephesinde yeni bir şey yok.

Sevgilerimle
Nilgün Çelebi

BİZİM MAHALLEDEN

12 Eylül Cuma. Canım çok sıkılıyor. Divana uzandım; pencereden gelip geçeni seyrediyorum.

Aman! Aman! Hep aynı şeyler. Karşıda ahşap eski bir ev. Altında ufak bir bakkal dükkânı. Öbür köşede yarısı yıkılmış bir bina daha. İlerilerde çok ilerilerde ise yüksek, büyük bir bina göze çarpıyor. Yıkık binaların yanında öyle tuhaf duruyor ki.

Karşıdan bir kadın geliyor. Yanında iki; kucağında bir çocuk var. Yanında yürüyenlerden biri kız. Çıplacık ayakları ve dağınık saçlarından belli, oldukça yoksul durumdalar.

Bir çocuk daha gözüktü. Henüz dört-beş yaşında olsa gerek. 3 yumurta var ellerinde. İkisini bir eliyle göğsüne yapıştırmış; düşmesin diye. Diğerini de öbür elinde sımsıkı tutuyor. Kimbilir belki düşürüp kıracak olursa annesinden dayak yer.

Bir kadın köşeyi döndü. Elinde üç ekmek var, kalabalık bir aile olsa gerek.

Bir kamyon geçiyor. Plâkası - 42 - Konya'ymış. Bir tahta araba daha geçiyor. İçine 9-10 erkek oturmuş gidiyorlar, kimi terini siliyor mendiliyle; kimi etrafa bakıyor.

Yıkık evin duvarlarında da bir usta çalışıyor. Hiç durmadan kazma sallıyor, toprağa.

Köşe başındaki bakkal, kavunları merdivenin etrafına dizmiş. Hem de öyle güzel ki, çarşıdan geldiği gibi atıvermemiş. Biliyor müşteri intizamdan hoşlanır. Sonra o bakkal yeni açıldı. 15-20 günlük. Sahibi bizim mahalleli. Annesi bazen kahve yapıp getiriyor. (Evleri çok yakın mağazaya) İnşallah tutulur bu bakkal. Çünkü çok temiz bir adam. İşçi yine kazmasını sallıyor, arada bir terini siliyor, kumlu mendiliyle. Siyah önlüklü bir kız gidiyor. İmtihandan çıkmış olmalı. Ama başı yerde; üzgün. Belli ki soruları cevaplandıramamış.

Köşeden bir çocuk çıktı. Ufak iki tekerlekli bir bisikletin üstünde. Yeni alınmış olacak. Çünkü çocuk hem dikkatli sürüyor hem de bisiklet tertemiz. İşçi oturdu, biraz dinleniyor.

Tamam!... Bakkala bir kadın geldi. Karpuzların fiatını soruyor. Bakkal eline aldı, tartar gibi bir şeyler yaptı. Elinin iki ucuyla karpuzun ortasını yokladı. Kadın güvenememiş olacak ki çakısını çıkarıp ufak bir dilim kesti, verdi. Buradan gözüküyor. Kıpkırmızı. Kadın da beğendi, parasını ödeyip karpuzu aldı. Ve dinlenmekte olan ameleye verdi. Amele o kadar dua etti ki o kadın ölünce muhakkak cennete giderek. İnşallah öyle olur.

NİLGÜN ÇELEBİ - KONYA

ENGİN NOYAN

İşte bir de araştırıcı kardeş, ENGİN NOYAN. Yarışmamızın düzyazı bölümünde mansiyon kazandı. Bir bilim adamı titizliğiyle yurdumuzun uzak bir köyü hakkında bilgiler edinmiş. Bunları okuyunca âdeta TEKKE SARMAŞIK köyüne gitmiş gibi olduk. Aferin ENGİN kardeşe!

KÖYDEKİ HAYAT

GEÇENLERDE bizim yakınlarımıza bir aile taşındı. Birçok çocukları olduğu için yeni arkadaşlar edineceğime çok sevindim ve ilk fırsatta onlarla tanıştım. Önal ailesi aslında Karadenizliymiş. Birkaç sene evveline kadar Bafranın Tekke Sarmaşık koyünde oturuyorlarmış. Sonra İstanbula yerleşmişler.

Ailenin en büyük kızı olan Feride ile vakit buldukça konuşmak ve koyu hakkında sorular sormak pek hoşuma gider. Feride, 17 yaşında, orta boylu, kumral saçlı, kahverengi gozlu, şirin bir genç kızdır. Bana köyu ve oradaki yaşayışları hakkında epeyce bilgi verdi.

Tekke Sarmaşık koyü iki mahalleden ibarettir. Daha doğrusu bu iki mahalleyi küçucuk bir dere birbirinden ayırır. Koy sanki bir havuz gibidir, çünkü etrafını alçak sıratepecikler çevirmiştir. Bu koyde bir cami, bir okul, bir de koy odası vardır. Toprağı ekime ve tarıma çok elverişlidir. Bildiğiniz gibi Turkiyenin en iyi tütünü Bafra ve dolaylarında yetişir. Karadenizliler çok mısır ekmeği yediklerinden ayrıca bolca mısır da yetiştirirler.

Feride ablanın koydeki evi caminin 200 m. doğusundadır. Evin üç odası bir salonu vardır. Önunde bir de balkonu vardır. Yazın kırıp toplayarak ipe geçirdikleri tütünleri kurutmak için evin yanında ufak bir de salaşlık bulunur. Onun bitişiğinde hayvanları barındırdıkları bir ahır da vardır. Evin etrafı erik, incir, ayva, şeftali, dut gibi meyva ağaçları ile çevrilidir.

Feride ablaya, tutünü nasıl yetiştirdiklerini sorunca, bana şunları anlattı:

«Tutun tıpkı diğer bitkiler gibi tohum olarak ekilir. Sonra fide olur. 10 santim boyuna gelince koparılır. Fide koparıldıktan tam 1 gun sonra üç kere sürulmuş bir tarlaya 20 santim arayla dikilir. Fidelerin tuttuğu anlaşıldıktan sonra bunların dipleri çapalanır. Tutünun boyu tam olarak 1 m. olur. Bir zaman sonra tutun çiçek açar ve tekrar tohum verir. Bir tutün kokune yaprakların kırmak için beş kere gidilir. Bunlar 1. - dip, 2. - orta, 3. - doruk, 4. - dorukaldı, 5. - toplama adlariyle sınıflandırılırlar. Tutünün en kıymetli yeri doruktur. Bir koylü tutün kırmak için sabah saat 5 te işe başlar ve 4 saat çalışır. Saat dokuzda yaprakları teker teker dizer. Akşamın beşinden sekizine kadar gene tütün kırar ve tekrar kırdıklarını dizer. Biz koylüler çok yardımsever olduğumuz için, geceleri toplanır bir yandan 3 m. lik bir ipe 2 cm. eninde, 70 cm. boyunda olan kurşun bir igne ile tütün dizerken, bir yandan da masal soyler veya saz çalanların turkilerini, oyun havalarını dinleriz. Boylece sıkılmadan işimizi görür komşularımıza da yardım etmiş oluruz. Tutün, Karadeniz köylulerinin para kazanmasını sağlar. Bunun dışında da koyluler bahçelerinde sebze ve buğday ile mısır da yetiştirirler.»

Feride ablaya, bana verdiği faydalı bilgi için çok teşekkur ettim ve biraz da koy eğlencelerini ve koy düğunlerini anlatmasını rica ettim. Buna şöyle cevap verdi:

«Koy duğunleri, şehirdeki duğunlere hiç benzemez. İki genç yeni bir aile kuracağı zaman, bütun koy halkı bir araya toplanır ve çok neşeli bir eğlence yapılır. Damat ve Gelin ayrı köylerden ise, düğunden bir gun evvel damadınköylüleri bütün yiyeceklerini bir araya getirerek gelin tarafına büyük bir şolen hazırlarlar. Ertesi gun, yani duğun gunü damat gelini alıp köyüne getirmek için yakınlarile birlikte bir arabaya binerek yola çıkar. Damadın arabası atların kulağından tutun da tekerleklerine kadar pullarla bayraklarla, kurdelelerle, meşalelerle süsludur. Damadın üzerinde Karadenizlilerin ulusal kıyafetlerinden kendi bolgesinde giyilmesi âdet olan bir elbise vardır. Belinde de silâhlarını taşır. Araba koyün sınırına gelince, oraya daha onceden gitmiş olan koyun gençleri tarafından yolundan alıkonur. Gençler yolu çalı ve kütuklerle kapatarak damadın geçmesine engel olurlar. Bu eski bir gelenektir. Damat beraberinde getirdiği paraları delikanlılara dağıtarak yolun açılmasını ister ve nihayet arabanın geçmesine izin verilir. Diğer taraftan gelin de kendi köyunden ayrılıp yola çıkmıştır. İki alay yolda karşılaşır,

★ Doğan Kardeş'e yeni aboneler bulunuz. ★

Fakat gelin tarafının arabaları süslenmemiştir ve gelin arabalardan birine gizlenmiştir. Damat onu arayıp bulmak zorundadır. Gelini bulunca iki tarafın arabaları damadın koyüne yollanırlar ve orada hep bir arada yemek yenir. O zamana kadar gelin yüzünü peçe altında saklar. Damat yemekten evvel peçeyi açarak eşinin yüzünü görür. Sonra düğün şenlikleri başlar.

Düğün şenlikleri çok çeşitli olur. Koyün gençleri birçok yarışlar tertiplerler, at yarışları, yüksek atlama, yağlı güreş ok atmaca yapılır, cirit oynanır, halk oyunları oynanır ve misafirler böylece eğlendirilir. Düğün şolenlerinde köylulerin her zaman yediği tarhana çorbası, bulgur pilavı, mısır ekmeği yenmez. Daha guzel yemekler hazırlanır. Tavuk kızartılır, pilav, zerde yapılır ve buğday ekmeği pişirilir. Çok zengin dugunlerde kuzu çevrilir ve parça et yenir. Fakat bu az rastlanılan olaylardandır. Köy kızları çeyizlerini uzun kış gecelerinde birbirlerinin evinde toplanarak hazırlarlar. Bir yandan güzel elişleri yaparlarken bir yandan da hikâyeler, masallar anlatarak, bilmeceler, türkuler soyleyerek eğlenirler. Boylece yazın durup dinlenmeden tarlada çalışan genç kızlar kışın da vakitlerini faydalı bir şekilde geçirirler.»

Feride ablanın bu anlattıklarından, köylerdeki hayatın yorucu ve güç olmakla beraber guzel ve eğlenceli tarafları da olduğunu anladım.

Engin NOYAN

Vedat Ertuğrul

Vedat Ertuğrul Tatil Yarışmamızın şiir bölümünde mansiyon kazandı.

GÖKYÜZÜ

Gokyüzüne bakıyorum,
Masmavi.
Beyaz bulutlar,
Deniz dalgaları gibi,
Hareket ediyorlar,
Güneş bütün ışığını yeryüzüne vermiş.
İnsanlar terliyor.
Çıkarıyorlar ceketlerini,
Alnında ter damlacıklarıyla.
Gölgeli bir yer arıyorum...
Gökyüzüne bakıyorum,
Kararmış.
Bir şimşek
Arkasından bir gokgurultusü
İnsanlar «Yağmur geliyor» diyorlar.
Yağmur çiseliyor,
Hızlanıyor ve boşanıyor.
Ağaçlar dallarını yerlere eğiyorlar,
Nehirler taşmış,
İnsanlar şemsiyelerini açmış.
Hızla evime koşuyorum,
Yüzümden su akıyor,
Kapıdan içeri hızla giriyorum!..
Gökyüzüne bakıyorum,
Akşam kızıllığı belirmiş.
Bakıyorum ve anlıyorum,
Akşam oluyor artık,
Birgün bitiyor
Yeni bir güne doğru ilerliyoruz.
Gökyüzüne bakıyorum,
Kapkara.
Bunun ortasında ay ve yıldızlar,
Ay yavaşça.
Yıldızlar yavaşça kaybolurken,
Yeni gün bizi selâmlıyor...

Vedat ERTUĞRUL

KORA KORİN BEHAR

Bir de uzak ülkelerden bir yazı. Yabancı değil. Bir Türk kardeşimiz yazmış. KORA KORIN BEHAR adlı bu kardeşimiz Tatil Yarışmasının duzyazı bölümünde mansiyon kazandı. Bize sevgili şempanzesi CIMBOM'un Afrika gazetelerinde çıkan bir fotoğrafını da yolladı ama silik olduğu için basamadık. KORIN kardeşi candan kutlarız.

-CİM BOM-

BİR bahar günü okuldan dönüyordum. Güneşin göz kamaştırıcı ışığından önümü göremediğim için hep yere bakıyordum. Ayağımın bir metre ötesinde sallanan kahverengi bir şey gözüme ilişti. Yanına gittim. Bu bir maymundan başka bir şey değildi. Yere ölü gibi serilmişti. Afrika'ya kampa sekiz hafta için kalmaya gitmiştik. Maymuncuğu kucağıma alıp evin yolunu tuttum. Orada (Afrika'da) yerlilerle anlaşabilmem için annem beni İngilizce kurslarına vermişti.

Maymunun adını Coko koydum. Yakınımızda Coko'ya bakacak bir doktor da yoktu. Eve gelir gelmez yatağıma yatırdım. Ona doyacağı kadar muz verdim. Nihayet 45 dakika sonra kendine geldi. Annemin bunlardan haberi yoktu. Mutfakta işi biten annem odaya girince:

— Bu maymunu nereden bulup, getirdin? diye sordu

Ben de başımdan geçenleri anlattım.

— Vah, vah zavallı. Bu gece babana söyleriz Coko'ya bir yatak yapar, yarın da ormana gidersiniz. Sana bir sepet vereceğim. Muz alırsın. Annemin ona acımasına sevinmiştim.

Akşam babam geç vakit geldi Coko uyuyordu. Babama Coko'ya bir yatak yapmasını söyledim. Babam:

— Şimdi uyandırmayalım, yarın şafakta kalkar Coko'ya bir yatak yaparım dedi. Ben de o gece babamın dediği gibi Coko ile yattım.

Ertesi sabah babamla beraber şafak sökerken uyandım. Tahta toplamak için ormana gittik. Babam topladığımız tahtalarla yatak yaparken ben de annemin verdiği sepetle Coko için muz topladım. Babam da işini bitirmişti. Eve döndük. Coko uyanmış rafın üstündeki bebeklerimle oynuyordu. Ben gelince bebeği yatağın üstüne fırlattı. Bana sevinçle sarıldı. Ben de onu kucağıma aldım ve bahçeye çıktık. Onu şezlonga oturttum. Keyfine diyecek yoktu Akşam bir şişe süt içtikten sonra yattı. Ertesi sabah yatağında değildi. Aradım ve nihayet onu bahçenin bir kenarında ölü olarak buldum. Yanında yavru bir şempanze vardı. Demek Coko ölürken bir şempanze dünyaya getirmişti. Onu kucağıma alıp eve götürdüm. Evdekilere gosterdim. Ev halkı Coko'ya çok üzüldü. Babamla beraber Coko'yu bahçenin bir kenarına gömdük. Annem yeni yavrunun adını (Cim) babam da (Bom) koymuşlardı. Ben bu 2 ismi birleştirerek (Cim Bom) yaptım. 36 .gün sonra Cimbom biraz büyümüştü. Artık bizimle beraber sofrada yemek yiyor, benimle top, saklambaç, kağıt, evcilik oynuyordu. Her gece onunla şehre gidiyor, dondurma, pasta vs. gibi onun sevdiği şeyleri alıyorduk. Her sabah annesinin mezarına gidip çiçek götürmeyi de unutmuyorduk. Gideceğimiz gün yavaş yavaş yaklaşıyordu. Artık her gece evde bundan bahsediyorduk. Annem komşularla, babam avcı arkadaşlarıyla, Cimbom da ormandaki arkadaşlarıyla vedalaşmışlardı. Ertesi sabah biletleri hazırlamak için hava alanına gittik. Fakat Cimbom'u uçağa alamıyacaklarını söylediler. Ben kulaklarıma inanamıyordum. Cimbom da bunu sezmişti. Bu son günlerim sıkıntılı geçiyordu. Ertesi sabah annemi mutfakta bulamayınca odasına gittim Yatıyordu

— Neniz var anneciğim? diye sordum

Annem hastalandım kızım grip oldum galiba dedi. Ama hemencecik iyi olurum.

Ben hemen Cimbom'u alıp şehre gittim. Yakında bir doktor var mı diye sordum. Bir yerli: «Şu sağda gördüğün sokaktan düz in. Sokağın sonunda pembe bir ev göreceksin, orasıdır» dedi. Biz de ona teşekkür edip oradan ayrıldık. Adamın dediği yoldan gittik. Giderken Cimbom'un ayağına bir diken batti. Cimbom acı feryatlar çıkarıyordu. Doktorun evi paha biçilmez bir güzellikteydi. Yollarının etrafında dünyada görülmemiş renklerde güller bulunuyordu. Bahçede insan zannettiğimiz heykeller de vardı. Yollar hep kaktüslerle süslüydü.

Cimbom ayağına diken battığı için yere basamıyordu. Bir havuzun başında Zenci bir adam oturuyordu. Yanına yaklaşarak:

— Afedersiniz beyefendi Dr. Harmns neredeler? diye sordum. O da güzel bir tavırla: Dr. Harmns benim yavrum ne istedin?

Ben: Annem hasta eğer bir şey yapabılırsenız ne istersenız yaparım. Dr. şimdi geliyorum bir dakika bekleyin olur mu? dedi,

Dr. Harmns gıderken Cimbom acı bir ses çıkardı. Dr. geri dönerek:

— Ne oldu, nesi var? dedı ben de utanarak;

— Gelirken sol ayağına iğne battı da... dedim. O da bana gülerek:

— Neden daha evvel söylemedin? benım arkamdan gelin dedi

Bizi büyük bir odaya götürdü. Cimbom'u bir yatak üstüne koydu Eline içinde kırmızı bir ilâç bulunan küçük bır şişe aldı ve Cimbom'un ayağına bır damla damlattı, sonra elıne bir parça pamuk aldı ve dikeni çıkardı

Cimbon ağrımadığını belli etmek istiyordu. Sonra Dr. çantasını alıp o önde bız arkada yürümeye başladık. Eve vardık annemin yatak odasına doktoru götürdüm. Annem doktor getirdığime sevindi ve alnımdan öptü.

Doktor gitti. Akşama babam gelince durumu, anlattık. Babam bır haftadan fazla duramayız İstanbul'da yapılacak işim var dedi. İstanbul aklıma gelınce Cimbom'dan ayrı kalacaktık. Kendime hâkım olamıyarak ağlamaya başladım. Babam neden ağlıyorsun ben buna çare buldum dedi Babama sevinçle sarıldım ve meraktan çatlıyacağım ne olur çabuk söyleyin babacığım dedim. Babam bundan kolayı ne? Cimbom daha ufak senin bebeklerini koyduğun çantaya sığar. Uçak gelinceye kadar çantanın içinde oturur uçakta çantadan çıkarırız dedi. 1 hafta içinde annem iyileşti. Hava alanına gelince babamın dedığı gibi yaptık uçağa bınınce çantadan çıkardık. Artık bizim sevincimize dıyecek yoktu. İstanbula geldik. Evimize girince ilk işim Cimbom'a evi tanıtmak olmuştu

Kora Korın BEHAR

SUNA TURAN

Suna Turan tatil yarışmamızın şiir bölümünde mansiyon kazanmıştı. Onun da Nilgün Çelebi gibi hem gözlem, hem de mizah kabiliyeti var. Biz çadırları beğendik doğrusu. Bakalım siz de beğeneceksiniz?

ÇADIRLAR

Şu karşıki yaylaya kurulmuş çadırlar
Ayşegülün etekleri zıl çalar,
Ha bitti bitecek ceket pantolon etek

Ya Osmanı soran var mı?
O da avda tüfek atar
Pat... Pat... Pat...

İşte yakalandı yakalanacak Ayşe yemek yapacak
Naile çadırda ağlar
Iğı... Iğı... ığı

Karnım acıktı,
Yok mu yemek bır parça ekmek
Iğı... Iğı. . ığı

Mehmedi unuttuk
Kerpıç Mehmedi
O da şımdı meşgul, sapan atar kuşlara
Cık cik cık cık

Bilıyorum bir gün kalkacak bu çadırlar,
Ne osman! Ne Ayşegül, ne Naile, ne de Kerpiç
Mehmet kalacak.

Suna TURAN

ADALET PEHLİVANOĞLU

Adalet Pehlivanoğlu «TATİL YARIŞMASI»nın düzyazı bölümünde mansiyon kazandı. İzmir'de Çamlaraltı Özel Kolejinde okuyor. Bu yıl 3 üncü sınıfta. Belirli bir dikkat ve gözlem kabiliyeti var. İlerde herhalde daha da güzel yazılar yazacak.

ÖĞRETMEN SEVGİSİ

Günlerden Pazardı. Gece yavaş yavaş ilerliyor ve ertesi gün okula gidecek olan çocuklar için uyku vakti yaklaşıyordu.

Anneme ve babama her geceki gibi iyi geceler temennisinden sonra kardeşim Pınar ve ben odamıza çekildik. Odamız oldukça güzeldir. Odada ikimizin karyolası iki karyola arasında komodin vardır. Köşede şirin bir kütüphanemiz bulunur. Duvarda ise gömme dolaplar yer alır. Duvarlar açık yeşil renktedir. Fakat odamızın en güzel tarafı denize bakan bir balkona sahip olmasıdır. O gece beni müthiş bir uyku bastırmıştı. Hemen yatağıma uzandım ve tam uyumak üzereydim Pınarın sesini duydum. Kardeşim Pınar dokuz yaşlarında siyah saçlı kahverengi gözleri her zaman neş'eyle parlıyan, mahallede daha çok Ayşecik adıyla çağırılan şirin çok afacan bir kızdır. Tam uyurken uyandırılmama çok kızdım.

— Ne var? diye sordum.

— Beni troleybüste parasız götürmezler mi acaba?

— Götürmezler.

— Peki... Basmaneye gitmek için iki otobüs mü değiştirilir? (Basmane garaj ve istasyonun olduğu yer).

— Evet...

Bu zamansız konuşmalardan sonra hemen yatağına yattı. Ve ben de yarım kalan uykumu tamamlamak niyetiyle gözlerimi kapattım.

O akşam bu tuhaf soruların mânasını anlamamıştım. Daha doğrusu anlamaya çalışmamıştım.

Ertesi sabah her zamanki gibi saat 7.30 da kalktık. Yeni bir gün bizi bekliyordu. Evden ilk önce ben çıktım ve tam köşeyi dönerken Pınarın elinde bir çanta ve iki paket olduğu halde evden çıktığını gördüm. İkimiz de tam aksi yönlerde okul yoluna koyulduk. Öğle paydosunda eve döndüğümde yalnız evi değil bütün apartmanı telâş içinde buldum. Daha kapıdan adımımı atmadan ev sahibimiz Fahriye hanım karşıma çıktı. Fahriye hanım elli, ellibeş yaşlarında zayıfça iyi ve nazik bir kadındır. Mahallede çocuklara olan soğukluğu, bahçesine olan sevgisiyle tanınır. Beni görünce ilk sözü;

— Pınar meydanda yok bugün, oldu. Ben şaşkın bakınca izah etmek lüzumunu duydu.

— Pınar hiç okula gitmemiş. Gidip anneannenlere bakıver kızım. Belki oradadır.

— Hemen şimdi giderim, dedim.

Yıldırım gibi oradan ayrıldım. Durağa nasıl geldiğimi hatırlamıyorum. Serseme dönmüştüm. Troleybüse binerek soluğu anneannemlerde aldım. İçeri fırtına gibi girmemden hepsi ürkmüşlerdi. Vaziyeti anlatınca Pınar'ın oraya hiç gitmemiş olduğunu öğrendim. O gün bütün polis teşkilâtı ayaklandı.

Nihayet Pınar bulundu. Fakat onu ne biz, ne de polis teşkilâtı bulmuştu. Manisa'dan Pınar telefon etmiş öğretmeninin yanında olduğunu söylemiş. Manisa'ya kaçışının annesini üzeceğini bildiği için ağlıyormuş. O gün Manisa'daki Pınar'ın sınıfı ders yapmamışlar. Pınar geldi diye eğlenmişler. Pınar'ın elindeki paketler biri yeni ayakkabısıymış. Ayağındakini çıkarıp yenisini giymiş, ayakkabısını arkadaşlarına göstermiş.

Meğer biz Pınar'ı İzmir'de ararken o dağları aşıp Manisa'ya öğretmenine, arkadaşlarına kavuşmuş.

Adalet Pehlivanoğlu

★ Doğan Kardeş kitaplarından bir kitaplık kurunuz. ★

SIDIKA DURMUŞ

Sıdıka Durmuş TATİL YARIŞMAMIZI ŞİİR bölümünde kazandı. Bize yolladığı şiirlerden özellikle «BAHAR DALLARI»nı çok beğendik. Sıdıka Durmuş mektubunda bize kendini tanıtıyor. Aşağıda bu mektubu ve armağan kazanan iki şiirini okuyacaksınız.

Sevgili Doğan Kardeş,

Ben Burak Reis İlkokulunun 5/A öğrencilerinden Sıdıka Durmuş. Önce biraz sizlere kendimden bahsedeyim: Ben ilkokulun birinci sınıfından beri şiir yazıyorum. Şimdiye kadar 39 tane şiir yazdım. Hikâye yazmayı, müzikle uğraşmayı, resim yapmayı da çok seviyorum. Doğan Kardeş Yayınlarını çok beğeniyorum ve zevkle okuyorum. Boş zamanlarımı Doğan Kardeş okuyarak, şiir ve hikâye yazarak geçiriyorum. Hoşça kal.

BAHAR DALLARI

Bahar müjdesisin sen bahar dalı
Ağacına göre çiçek açarsın.
Badem pembe, erik beyaz
Ne olurdu ben de bir bahar dalı olsaydım!

PEMBE BULUTLAR

Hava berrak, hava güzel olduğu zaman,
Görürüm pembe bulutları ben.
Sıra sıra dizilmiş pembe bulutlar.
Güneş ışıklarıyla elele tutuşmuşlar.
Bazan hava kararır, bakarım pembe bulutlar
kararmış
Bakarım ağlıyor pembe bulutlar karardıklarına.
Gürültüler çıkarıyorlar gümbür, gümbür.
Pembe bulutlar ağlıyor hüngür, hüngür.
Korkarım hep böyle kalacak diye pembe bulutlar.
Ama bir sabah baktığımda.
Bakarım hava berrak ve güzel.
Güneş öylesine parlak, pembe bulutlar öylesine
güzel.

Sıdıka DURMUŞ

MİNE AYDIN

Mine AYDIN'ı hepiniz tanırsınız. Geçen yarışmaların da bu başarılı şair kardeşi bu yıl Şiir kolunda «YARIŞMA DIŞI ONUR LİSTESİ»ne girdi.

BALIKÇI KAYIKLARI

Kara denizin üstünde
Balıkçı kayıkları
Küçük fenerlerini yakmışlar
Kuçucuk kayıklar toplanmışlar
Denizin kıyısına
Ay çıkmış gece vakti
Balıkçı kayıkları
Kimi gider
Kimi gelir
Kimi durur
Balıkçı kayıkları

Mine AYDIN

KÖPRÜYE SIKIŞAN KAMYON

Kış başlangıcında yağmurlu bir cumartesiydi. Küçük Ali okuldan dönmüş balkonda oturuyordu. En büyük eğlencesi evlerinin önünden gelip geçen otomobilleri seyretmekti. Herbirini az ilerdeki demiryolu köprusünün altına girinceye kadar gözleriyle izlerdi.

En çok hoşuna giden şey de, aynı zamanda köprünün üstunden trenin, altından da bir kamyonun geçmesiydi Sonra otomobilleri saymağa da bayılırdı.

Kamyonlar tam evin önüne gelince, gulerak şoför amcaya elini sallamak da âdetiydi. Şoför amcalar da onu korna çalarak selâmlarlardı.

O gün babası evdeydi. Az sonra o da gelip yanına oturdu. Artık çocuğun keyfine diyecek yoktu. Oyle ya kamyonları babasıyla birlikte saymanın tadı bambaşkaydı.

«Bak, baba» dedi Ali, «İşte bir tane daha geliyor. Boylece saat birden bu yana tam onbeş oldu »

«Caddemiz çok işlek doğrusu» dedi baba.

«Bence bugün her zamankinden çok daha işlek. Geçen cumartesi hani siz annemle alışverişe gitmiştiniz ya, ben oturup hava kararıncaya kadar saydım, yirmi dört tane olduydu. Hem de o gunkü rekor bir sayıydı. Biz buraya geldik geleli hiç o kadar çok araba geçmamişti bu yoldan. Bence bugünküler ondan daha fazla olacak »

Bir tane daha geçti. Etti on altı! Çok kocamandı. Dev tekerlekleri kaygan yolda homurdana homurdana ilerliyordu. Epeyce uzaklaştığı, köprüye vardığı halde korkunç solumaları duyuluyordu.

«Bak, bak, baba!» dedi Ali «Bu bir iki karış daha yüksek olsaymış köprunün altından geçemezmiş»

«Haklısın» dedi baba.

On yedinci kamyon dikiş makinesi yukluydü.

«Kamyonlar her şeyi taşıyor. Bir yerde okumuştum, bazılarının içinde kocaman buz dolapları varmış, uzak yerlere taze meyva sebze gibi şeyleri hiç bozulmadan iletebiliyorlarmış.

«Evet» dedi baba. «Buyük yük kamyonlarını işleten şoförler dikkatli usta surücülerdir.»

Yedi kamyon daha geçti. Ustleri örtülüydü. Çok merak ettiği halde Ali ne taşıdıklarını anlıyamadı.

«Haydi!... Bir tane daha. Geçen haftaki rekoru geçecek dememiş miydim!» diye çocuk heyecanlı heyecanlı söyleniyordu.

«Tamam işte o da geliyor» dedi baba

Ali yolun üst yanına doğru baktı. Bir hayret ıslığı çalmaktan kendini alamadı .

«Bu, gerçek bir dev» dedi, «Omrümde hiç bu kadar kocaman kamyon görmedim.»

Ali'lerin evinin önünden geçerken iyice yavaşladı. İki yana sallanıyordu âdeta. Köprüye yaklaştı. Az sonra kulakları tırmalayıcı bir gıcırtıyla durdu. Kapı açıldı şoför yere atladı. Başını kaldırıp bir köprüye bir de kamyonun yukselciliğine baktı. Altından geçip geçmiyeceğini anlamağa çalışıyordu Ali'yle babasının da aklını kurcalıyordu bu. Şoför tekrar yerine atladı. Büyük bir gurültüyle motor çalıştı, kamyon sarsılmağa başladı.

«Bir defa deneyecek,» dedi Ali.

«Hiç kalkışmasa daha iyi olur» dedi baba. «Nasıl olsa onu buradan geçiremez.»

Biraz sonra iki maclenin birbirine sürtünmesinden doğan tiz bir ses duydular. Kapalı dev kamyonun üst kısmı köprünün demir çubuklarına değmişti. Frenler tekrar gıcırdadı. Şoför yine yere atladı.

«Sıkıştı kaldı» dedi Ali. «Yirmi beşinci sıkıştı kaldı orada.»

«Çok fena» dedi baba. «Gerçekten de orada kaldı. Ne ileri gidebiliyor ne de geri. Zora baş vurulursa hem köprü hem de kamyon büyük zarara uğrar.»

Çok geçmeden olay yeri kalabalıklaşmağa başladı. Az sonra bir polis arabası geldi. Ali'yle babası polisin bu garip probleme ne gibi bir çare bulacağını merakla gözlüyorlardı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Herkes bir şayler söylüyordu ama kimse işe yarar bir şey öne sürmemişti. Aradan yirmi dakika geçtiği halde hâlâ durumda en ufak bir değişiklik olmamıştı.

Yol tek taraflıydı trafik iyice tıkanmıştı. Sabırsız şoförler durmadan korna öttürüyorlardı.

Birden Ali'nin gözleri parladı. Heyecanla,

«Baba» dedi, «kamyonun oradan nasıl çıkarılacağını buldum.» Babasının koluna yapıştı. «Haydi gidip onlara söyliyelim bunu.» «Ne dedin? Ne dedin Kamyonu köprünün altından geçirmek çok çetin bir iş. Baksana kimse bir çare bulamadı. Sen ilkin ne düşündüğünü bana söyle de, seninle alay etmesinler...»

«Çok basit» dedi Ali. «Yapacakları bütün iş tekerleklerdeki havanın bir kısmını boşaltmak. Böylece kamyonun yüksekliği azalır.

«Akla uygun bir şey ama,» dedi baba, «Bakalım önem verip uygulamaya yanaşırlar mı?»

Koşar adımlarla kalabalığın arasına karıştılar. Baba polislerle şoföre Ali'nin bir planı olduğunu söyledi. Çocuk düşündüğünü anlatınca çok şaşırdılar. Hemen denemeye koyuldular. Şoför polisler Ali'nin babası her biri bir tekerleğin havasını boşaltmağa giriştiler. Kamyon sanki derin derin nefes alıp rahatlamış gibi yavaş yavaş geriye kaymağa başladı.

Ali,

«Yeter, yeter, geçecek» diye bağırdı.

Polislerin biri şoföre,

«Haydi bir dene» dedi. Adam motoru çalıştırdı. Koca kamyon sönük tekerlek üstünde yavaş yavaş öne doğru gidiyordu. Üst kısmı köprünün demir kirişlerine ha değdi, ha değecek. Az sonra öbür tarafa geçti. Bir alkış koptu. Herkes çocuğu alkışlıyor,

«Yaşa, aklınla bin yaşa» diye bağırıyordu.

Bu sırada bir gazete muhabiri polise yaklaşıp ne olduğunu sordu. Polis olayı anlattıktan sonra çocuğu da uzun uzun övdü.

Şoför tekrar lâstikleri şişirdi. Ali'yle babasına üstüste teşekkür etti.

«Ben» dedi. «Bu yolu iyi bilirim ama şimdiye kadar hep ufak kamyonlarda çalıştım. Bugünkü bana iyi bir ders oldu. Bundan böyle ne zaman buradan geçsem üç defa düdük çalıp Ali'yi selâmlıyacağım.»

Eve dönerlerken baba kıvançla,

«Yavrum» dedi. «Pek parlak bir plân buldun doğrusu! Böyle bir şeyi nasıl akıl ettin?» «Bir çare bulmam gerekiyordu, baba» diye güldü Ali. «Çünkü o yirmi beşinci kamyondu. Köprünün altından geçemeseydi yeni rekor nasıl kırılacaktı?»

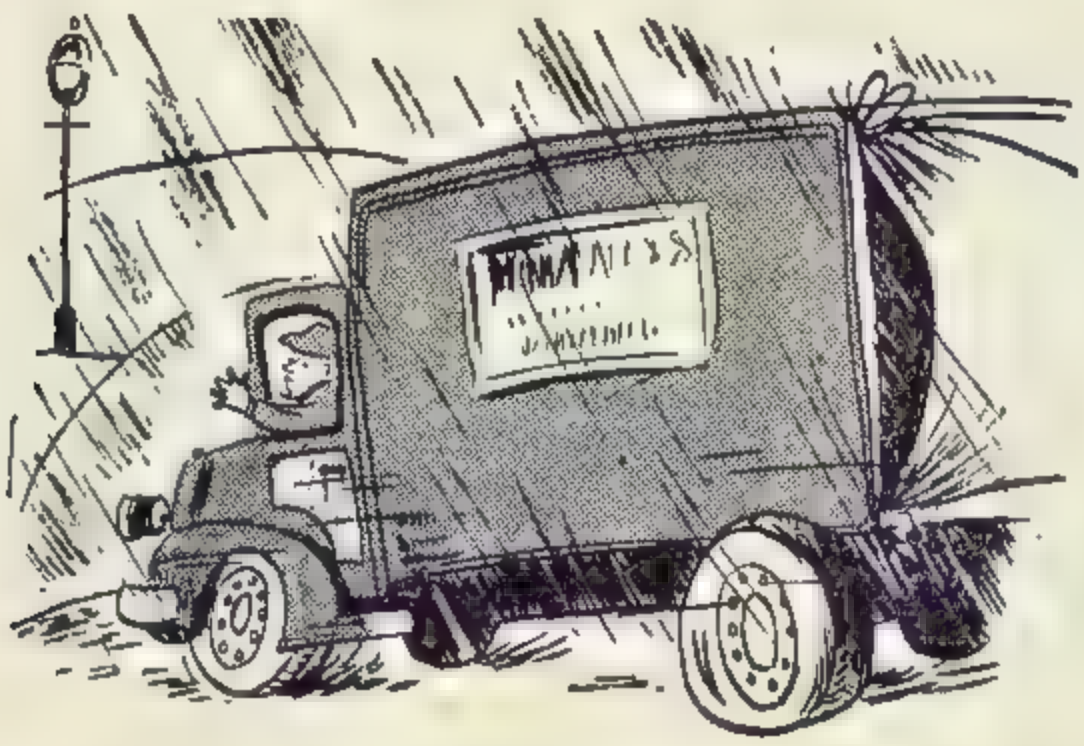

ORMANLAR ÇOCUĞU KİNTU

Elizabeth Enright'tan çeviren: Engin YAMAN

SİHİR

KİNTU babası, annesi ve beş kardeşi ile Afrika'da çatısı kamışlarla örülmüş, çamurdan yapılmış bir kulübede yaşıyorlardı. Bu kulübe tıpkı bir arı kovanına benziyordu. Babası Kitomba, şef ve itibarlı bir adam olduğu için ormandaki evlerin en büyüğü onlarındı.

Kintu ve kardeşleri çok becerikli çocuklardı. Büyüyünce kendilerine lâzım olacak hemen hemen her şeyi yapmayı beceriyorlardı. Kintu en büyükleri olduğu için kardeşlerinden daha çok bilgiye sahip olması lâzımdı. Hem o ileride babasının yerine şef olacaktı. Şef olabilmesi için insanın yalnız bir şeyi iyi bilmesi gerekirdi: Mızrağı dosdoğru ve yerine fırlatabilmek. İşte bu yüzden Kintu her gün, ağaca çizdiği bir kırmızı halkaya mızrağı ile atış yaparak şef olmaya hazırlanıyordu.

Bundan başka Kintu davul çalmayı da öğrendi. Tıpkı bir Afrikalı savaşçı gibi davulu konuşturuyordu. Ormandaki davullar çeşitli şeyler ifade ederler. Bazen «Nehir boyundan bir yabancı geliyor!» ve bazen de «Doğudan şiddetli bir fırtına esiyor!» diye haber verirlerdi.

Şefin oğlu davulu çaldığı kadar onunla dans etmesini de bilmeliydi. Bunun için de Kintu bütün dans çeşitlerini öğrendi. Danslar içinde en çok sevdiği biri vardı ki, bu dansı ancak şefler yapabilirdi. Yalnız bir gün için babası o dansı yapmasına müsaade etti.

Kintu daha başka birçok şeyler öğrendi; iki odunla ateş yakmayı, maymun gibi ağaca tırmanmayı, mızrak başı yapmayı, v.s.

Gece köy halkı büyük ateşin etrafına oturur, konuşur ve şarkı söylerlerdi. Köyün en yaşlı avcısı eski av hikâyeleri anlatırdı. Kintu vahşi hayvanlardan korktuğu için eliyle kulaklarını kapatır fakat yine de korkudan titrerdi.

Geceleri Kintu yatağa girince bir türlü uyuyamazdı. Ormandaki vahşi yaratıkların seslerini dinlerdi. Büyüyünce babası nasıl olsa onu ava gönderecekti, onun için alışması gerekiyordu. Bir şefin oğlu asla korkmamalıydı

Bir gün Kintu sabah kahvaltısından sonra her zamanki gibi kardeşleriyle çalışmaya gitmedi. Korkaklığının sebebini sormak ve bir çare bulmak maksadıyle köyün sihirbazının evine doğru yürüdü.

Sihirbaz çok yaşlı ve görgülü bir adamdı. Kintu'yu baştan aşağı bir süzdü ve:

«Şefin oğlu Kintu! Beni ne için görmeye geldin?» diye sordu.

Kintu «Ey büyük sihirbaz! Derdim çok büyük. Ormandan korkuyorum,» dedi ve bekledi. Sihirbazdan bir ses çıkmayınca devam etti: «Evet korkuyorum. Sesinden, yaratıklarından ve büyük ağaçlarından. Böyle giderse nasıl babam gibi şef olurum? Buna bir çare bul!»

Sihirbaz «Bu kötü Düşünmem lâzım» diyerek yere oturdu, siyah şapkasını başına geçirdi, düşünmeye başladı. Kintu duvara yaslandı ve hiç ses çıkarmaksızın bekledi. Biraz sonra sihirbaz ayağa kalktı, şapkasını çıkararak:

«Şefin oğlu! Derdine bir çare buldum,» dedi. Kintu'nun gözleri sevinçle parladı. Sihirbaz devam etti: «Bu tohumları al ve yarın güneş tepeye yükseldiği zaman, ormanın doğu kısmından içerilere doğru üçyüz adım say. Üçyüz adım yürüdükten sonra bunları ilk göreceğin baobab ağacının dibine göm. Bunları da yaptıktan sonra şu sözleri söyle. (Bu sözleri ben söyleyemem, çünkü sihiri büyük ve uğursuzdur).

Kintu alçak sesle «Ormanda? Yalnız başıma mı?» diye sordu.

Sihirbaz «Evet şefin oğlu, yalnız başına» dedi.

Kintu yavaş yavaş eve döndü. Eve girerken durdu ve sihire baktı. Bir meyva ağacının tohumlarıydı. Fakat hiç te sihirliye benzemiyorlardı. Ama sihirbaz sihirli demişti ve Kintu'nun da ona inanması gerekirdi. O gece Kintu yemek yemedi. Geç vakitlere kadar oturdu ve ormandan gelen sesleri dinledi. Sanki o sesler Kintu'ya «Ormandan kork! Ormandan kork!» diyorlardı.

ORMANDA

Ertesi gün hava çok sıcaktı. Güneş tepeye dıkıldiği ve herkes ağaçlar altında uykuya çekildiği sırada Kintu

mızrağını ve sihirli tohumları alarak sessizce ormana daldı. Boyuna saydığı için korkmayı hiç düşünmüyordu. Ormanda ilerledikçe sesler ve karanlık artıyordu. Üçyüz adımı tamamladıktan sonra etrafta baobab ağacı aramaya koyuldu. Ormanda birçok ağaçlar vardı ama şimdiye kadar hiç baobab ağacına raslamamıştı. Orman çok soğuktu. Kintu hem soğuktan hem de korkudan titriyordu. Fakat sihirli tohumları ekmeden geri dönemezdi.

İyice ormanın içine daldı Sonunda bir baobab ağacına rasladı. Bu da biraz olsun korkusunu gidermişti. Mızrağının ucuyla toprağı kazdı. Sihirli kelimeleri söyliyerek tohumları ekti. İşini bitirdikten sonra yola koyuldu. Bir baobab ağacı aramak çok uzun sürmüştü. Hiç bilmediği bir yone gidiyordu Yolu kaybettiğini iyice anlamıştı. Sihirin hiçbir faydası olmadığına karar verdi, çünkü şimdi her zamankinden daha çok korkuyordu. Bir daha ailesini göremiyeceğini düşünerek ağlamaya başladı. Arasıra durup etrafı araştırıyordu. Birdenbire yanında kumaş yırtılması gibi bir ses işitti; bir pars kükremesiydi bu. Kintu korkudan hemen koşmaya başladı Şimdiye kadar hiç o kadar hızla koşmamıştı. Parsın kükremesini işiten maymunlar da kaçışıyorlardı Kintu onları takibetti. Asmalarla kaplı bir ağaca geldikleri vakit peşpeşe tırmandılar. Kintu da mızrağını ağzına alarak onların peşinden tırmandı. Mızrağını bacaklarının arasına alarak kalın bir dala oturdu. Çok terlemişti fakat burada kendini biraz olsun emniyette hissediyordu. Ay yavaşça ağaçların arasından yükseldi. Ay ışığında yapraklar parlıyor, Kintu'nun ayak bileklerine taktığı halkalar altın hissini veriyordu.

PARS

Saatler geçti. Ay tam tepedeydi. Kintu çok yorulduğu için korkmayı düşünmüyordu. Maymunlar arasında sırtını ağaca dayıyarak uyudu

Epeyce uyumuş olmalıydı. Maymunların heyecanlı sesleri onu uyandırdığı zaman ay kaybolmuş, orman karanlıklara gömülmüştü. Ne olduğunu anlamak için aşağı baktı. Önce bir şey göremedi fakat sonra karanlıklar arasında iki parıltı görünce sırtından soğuk terler boşandı. Bu iki parıltı kendisini takıp eden parsın gözleriydi.

Maymunlar bağırışarak başka bir ağaca atladılar. İşte asıl şimdi Kintu tehlikeyle yalnız başına kalmıştı. Kintu yine aynı sesi işitti. İki ışık, parsın gözleri biraz kımıldadı. Kintu hayvanın üzerine sıçramak için hazırlandığını anladı. Sonra iki göz ileri sıçradı. Havada ağır bir gövdenin hışırtısı ve ağaca çarpışı duyuldu. Onun arkasından ağacın tırmalanışı duyuldu. Pars ağaca, Kintu'ya doğru tırmanıyordu

Şimdi korkmanın sırası değildi. Bir şey yapılması lâzımdı, hem de çok çabuk! Sessiz fakat hızla Kintu ayağa fırladı. Sol eliyle bir dala tutunarak mızrağını havaya kaldırdı. Parsı iyice göremiyordu ama bir kere denemesi gerekirdi. «Ne olursa olsun!» diyerek mızrağı fırlattı. Bunu yumuşak ve ağır bir cismin düşüşü takibetti. Sonra etraf büyük bir sessizliğe gömüldü. Kintu artık parsın bir şey yapamıyacağını anladı Şimdi babasının ona mızrak atış talimleri yaptırmasına hak verdi ve memnun oldu. Sonra ağaca yaslanarak uyudu.

DAVUL SESLERİ

Uyandığı zaman sabah olmuştu. Yapraklar arasından güneşin ilk ışınları süzüldü. Her kuş sanki öteki arkadaşlarından daha hızlı ötmek istiyordu.

Kintu mızrağını aradı, bulamayınca düşürdüğünü zannetti. Sonra aklına pars geldi. Çabucak asmadan aşağı indi. Ağacın dibinde siyah noktalı sarı kürküyle pars yatıyordu. Kintu böyle güzel bir hayvanı vurduğuna üzüldü. Fakat yanına yaklaşınca onun zalim beyaz dişlerini ve güneş ışığı altında parlıyan pençelerini görünce üzüntüsü geçti ve «Öldürmek, oldürülmekten daha iyidir» diye düşündü. Mızrağını parsın sırtından çıkar-

İlâncılık 5854 - 11

tarak köyüne doğru yürüdü. Yolda mızrağını havaya kaldırarak bağırıyordu. «Ben korkak değilim! Ben korkmam!»

Onu gözetliyen vahşi orman da bunun doğru olduğunu inkâr edemedi.

Kuşlar hep beraber «O hiç bir şeyden korkmaz» diye cıvıldaştılar

Gürültücü maymunlar «Doğru, o hiçbir şeyden korkmaz» diye gevezelik ettiler.

Parslar ağaçların arasında «Hayır o hiçbir şeyden korkmaz» diyerek gerilediler.

Kintu birdenbire durdu. Sağ tarafında, havada fakat çok uzakta bir ses vardı. Evet! Evet! Davul sesleriydi. Diyorlardı ki:

«Şef Kitomba'nın büyük oğlu kayboldu. Gören var mı?»

Öteki köy cevap verdi «Şef Kitomba'nın oğlu görülmedi»

Kintu eğer sağ taraftaki davul seslerini takıbederse koye varabileceğini düşündü. Koşmaya başladı. Bazen sarmaşıklardan atlıyor, bazen de mızrağını havaya kaldırarak sevinç çığlıkları atıyordu. Bu arada mızrağının ucuyla ağaçlara işaret çiziyordu. Düşüncesi koye vardığı zaman birkaç adam alıp parsı köye getirmekti. Arkasında bir ses işitti. Hızla geri dondü. Ağaçların arasından babası ona doğru koşuyordu Mızrağını yere attı ve «Baba!» diyerek kendini Şef Kitomba'nın kollarına bıraktı. «Yolumu kaybettim Geceyi bir ağaçta geçirdim. Bu arada bir pars oldürdüm Artık korkaklığım geçti.»

Babası «Yavrum! Yaşıyorsun ya? O yeter!» dedi.

Kintu «Çok acıktım» dedi

Köye donen oğlunu goren annesi çok sevindi ve ona en güzel yemekleri pişirdi. Kardeşleri etrafına oturdular ve ağızları bir karış açık bir halde Kintu'nun macerasını dinlediler.

HANGİSİ DOĞRU?

1. **Hayvanlardan birisi diğerlerinden apayrı. Acaba hangisi? Ne bakımdan?**
   Deve — Aslan
   İnek — Ren Geyiği
   Zürafa — Koyun

2. **Aşağıdaki yiyeceklerimizden biri meyva değildir. Hangisi?**
   Domates - Patates - Salatalık - Muz - Kabak.

3. **Otomobillerde benzinle hava ilk defa nerede karışır?**
   Karbüratör - Silindir - Ateşleme bujisi.

4. **50 kg. gelen bir çocuk denizde yüzerken etrafına kaç litre su iter?**
   25 lt. - 12,5 lt. - 40 lt. - 50 lt.

5. **Şu gazların hangisi zehirlidir?**
   Oksijen - Karbon dioksit - Azot - Karbon mono oksıt.

6. **Bir düzinede kaç tane vardır?**
   24 - 6 - 12.

Cevaplar: Sh. 32 de

TÖREN

Bütün köy halkı 'Kintu'yu gördüğüne çok sevinmişti. Şef Kitomba «Şenlik ateşi yakın! Büyük davulları çalın! Pars gelmeden bir toren hazırlıyacağız!»

Herkes «TÖREN! TÖREN!» diye bağırdı ve ateş için odun getirmeye koştu. Yarım düzine adam ağaçtaki işaretlere bakarak parsı buldular ve uzun bir sırığa ayaklarından bağlıyarak koye getirdiler. Herkes büyüklüğüne şaştı. Kintu kırmızı tüylü şapkasını giyerek bütün köy halkının çember olup toplandığı yere gitti. Şenlik ateşleri birer duman ve alev kulesi gibi yükseliyordu. Büyük davullar hazırdı.

Şef Kitomba «Danset!» dedi.

Kintu öldürdüğü parsın postuna bürünerek şimdiye kadar hiç yapmadığı 'İyi Avcı Dansı' nı yaptı. Davul sesleriyle Kintu atlıyor, zıplıyordu. Etrafındaki halk el çırparak müziğe katılıyordu. Davullar çalındı, herkes dansetti. Sonra Kıntu onlara hikâyesini anlattı. Ormana niçin girdığını söylemedi. Hikâyesini bitirdikten sonra arkadaşlarına hayırlı geceler dileyerek ayrıldı ve doğru sihirbaza gıtti.

Sihirbaz «Tamam mı şefin oğlu?» diye sordu.

Kintu «Büyük sihirbaz! Size minnettarım. Bana söylediklerinizin hepsini yaptım. Artık korkmuyorum!» derken sihirbaz için için gülüyordu...

Gülelim

Öğretmen o derste rüyalardan bahsetmişti. Bir aralık Ahmedin aklına birkaç gece evvel gormüş olduğu korkunç bir rüya geldi ve parmağını kaldırıp anlatmaya başladı: «Geçen gece rüyamda kocaman bir çöp yığınının içine düştum. Çıkıp kurtulmak için çabaladıkça daha beter gömülüyordum. Nihayet pis kokulu çöpler ta boğazıma kadar yükseldi...» O sırada Ahmedin yanında oturan Hasan atıldı:

«Evet, tamam, boynundaki kirlerden belli...»

★

Zeyneplerin bitişiğindeki eve bir Amerikalı aile taşınmıştı. Zeynep Amerikalıların küçük kızı ile kısa zamanda arkadaş oldu ve birlikte bahçede oynamaya başladılar. Bir gün annesi Zeynebe sordu: «Arkadaşın türkçe biliyor mu?» - «Hayır!» - «Sen de ingilizce bilmediğine göre nasıl anlaşıyorsunuz?» Zeynep hiç şaşırmadan cevap verdi:

«İkimiz de ayrı dil konuşuyoruz ama aynı dilde gülüyoruz. Bu da bize yetiyor!»

★

Anneler Gününde Sevim teyze eve misafir gelmişti. Üç kardeş birer birer gelip onun elini sıktılar. Sevim teyze sordu: «Eee, anlatın bakalım çocuklar, anneler gününde annenizi sevindirmek için neler yaptınız?»

En büyükleri olan Fatoş: «Ben bulaşıkları yıkadım» diye cevap verdi.

Ayşegül: «Ben de kuruladım,» diye ekledi.

Sevim teyze kardeşlerin en küçüğü olan Memişe sordu: «Ya sen ne yaptın?» Memiş büyük bir ciddiyetle: «Ben de ablalarımın yere düşürdükleri bardakların, tabakların kırıklarını süpürdüm.»

★

Güngörün annesi öğretmenle konuşmak için okula gelmişti, çocuğunun ders durumunu öğrenmek istiyordu. Öğretmen: «Oğlunuz derslerde çok sessiz, çok sakin, hemen hemen hep uyukluyor. Ama teneffüs zili çalınca bir uyanış uyanıyor ki, görmeyin! O zaman ne kadar uyanık ve hareketli bir çocuk olduğu farkediliyor.»

— Meyveleri toplamak için merdivene ihtiyaç kalmıyacak!

KIZILDERİLİ ROBENSON

Güney Amerika

1679 yılındaydı. Ünlü İngiliz korsanı DAMPIER birkaç tayfası ile birlikte gemisiz ve işsiz orta Amerika'da GRACIOS A DIOS burnunda kalmıştı. Tayfalar ormanda dolaşırlarken kızılderili «MOSQUITOS»larla karşılaştılar.

Aptal herifler! Ne yapıyorsunuz onlara?

Korkmayın kaptan yalnızca bir oyun bu!

Hem de nefis bir oyun! Üzerlerine ok atmamızı istediler. Atılan okları, ellerindeki kamışları şöyle bir oynatıp savuşturuveriyorlar

Balıkçılıkta da böylesine ustaymışlar. İçlerinden biri avladığı balıklarla yüz arkadaşını doyurabiliyormuş. Avcılıkta da üstlerine yokmuş

Birkaçını giderken yanımıza alsak fena olmaz

Demek avlanmayı seviyorsunuz aslanlar! Biz okyanusta İspanyol avına çıkıyoruz. Bizimle kim gelmek istiyor?

Ben!

Pasifik'te gemisiz mi?

Gemi mi? Sorduğun şeye bak. Yolda bir tane buluruz.

Çok iyi. Hoşuma gitti, sizinle geliyorum. Adım Will.

WILL'in ve obur «MOSQUITOS» ların rehberliğinde bir avuç korsan tehlikelerle dolu cengeli aşarak DARIEN yakınlarında PASIFIK kıyısına çıktılar

Demir atmış bir İspanyol gemisi! Ama pek küçük.

Zararı yok. Daha büyüğünü bulmakta işimize yarar. Havanın kararmasını bekliyelim.

Hava kararınca DAMPIER işe koyuldu

Şimdi murettebat en tatlı uykusundadır. Gece yarısı! Hayaletler saati! Suyun altından yüzeceğiz. Gözcüler görmesinler. Tekneyi usulca kuşatacağız. Sonra hep birden güverteye atlıyacağız.

Uyuyan gemiyi ansızın bastılar. Baskın başarıyla sonuçlandı.

Karşı koymayanların hayatı bağışlanacak. Yüzerek karaya çıksınlar. Tepede güzel bir mağara var. Tavsiye ederim oraya çıkıp uykularını tamamlasınlar!

Korsanlar denize açıldılar. Arka arkaya birkaç İspanyol gemisini ele geçirdiler. DAMPIER kısa zamanda koca bir filo sahibi oldu Güneye doğru yelken açtılar. 1680 yılında

JUAN FERNANDEZ adası. Bomboştur Oraya demir atmaya hazırlanın Birkaç gün dinlenmeyi hak ettik

Demir atıp karaya çıktılar.

Şimdi kendinizi gösterin bakalım, aslanlarım! WILL al şu tüfeği! Bize yaban keçisi avlıyacaksın. Siz de balık tutacaksınız.

Başüstüne kaptan

Av WILL'i adanın içerlerine doğru sürükledi.

Bu yaban keçisini yakalamalıyım.

Kıyıda, birden...

Bir İspanyol filosu göründü!

Sandallara! Herkes guverteye! Yelkenleri açın! Hucum!

WILL avıyla birlikte kıyıya döndüğünde

Gitmişler! Bensız gitmişler!

Kaptan, WILL yok Gemiye yetişememiş!

Filoyu takibe devam edin. Sonra bir gemi gönderip aldırırım onu

Ama bu korkunç takıp onları çok uzaklara surukledi Savas çok şiddetli oldu DAMPIER gene kazandı ama kendi gemileri de, ele geçirdikleri de oylesine hasara uğramıştı ki yeni bir karsılaşmadan dikkatle kacınmak zorundaydı

HORN burnunu geçerek buz dagları arasından ATLANTIK'e çıktı

Bu sırada zavallı WILL ıssız adada tek basına

Beni bırakıp gittiler mi yoksa? Hayır. Kaptan o kadar kotu bir insan değildir. Mutlaka gelip alacak beni Ama ne zaman?

Bu zayıf ümit ışığıyla genç kızılderili oturup düşünmeye başladı. Gerçekle karşı karşıya kalmıştı. Yaşamak için bir şeyler yapmalıydı.

Bir bıçak, bir tüfek, barut dolu bir boynuz, biraz da kurşun. Bunlarla ne yapılabilir?

Önce bir kulübe inşa etti. Üstünü örttü. Hayvan postundan güzel bir yatak yaptı kendine..

Bereket versin adada keçi bol. Aç kalmam

Birkaç ay sonra...

Son kurşunum da gitti. Artık bu tüfek işe yaramaz.

Namlusunu kesip bir zıpkın, bir olta, bir de bıçak yapayım.

Çakmak taşıyla bir ateş yaktı. Namlu parçalarını ateşte döverek biçim verdi.

Mükemmel. Bununla kıyıya kadar gelen derya kuzularını vurabilirim.

Birkaç gun sonra...

Ulaştırabilecek miyim acaba?

Vurdum. Ama kaçtı. Çabucak yetişip işini bitirmeliyim.

Ayıbalığı ile genç adam arasında amansız bir savaş başladı.

Kızılderili boğuşmadan galip çıktı Avını kıyıya surukledi.

Etini kızartıp saklıyacağım. Derisinden de giyecek yaparım.

İki zahmetli yıl daha geçti. WILL her sabah tepeye çıkıp ufku gozetliyordu

Görunürde hiçbir şey yok. Yoksa kaptan beni unuttu mu?

Tepedeki yaylalarda ekmek ağaçları vardı. WILL onları yiyerek besleniyordu. Ama ne yazık ki, bir gun bir keçiyi kovalarken...

Boşuna yorulma güzelim. Elimden kurtulamazsın

Birden onune bır hendek çıktı WILL hendegi farkettigında ış işten geçmıştı

HAAA!

Ancak ertesi gün kendine gelebildi

Neredeyim? Ne oldu? Düştüm galiba! Korkunç! Hayatımı çalılar kurtardı.

Bütun kemiklerim kırıldı galiba. Buradan çıkıp kulübeme varabilecek miyim acaba? Bir gayret etsem.

Muthiş bir enerji sarfederek kulubesine vardı. 8 gün kımıldanamadı.

Kırık yok vücudumda İnanılmaz şey. Kalkalım bakalım

Çabucak iyilesti. 2 bitip tukenmez yıl daha geçti.

Kabilemi bir daha gorebilecek miyim?

Nihayet dördüncü yılın sonlarına doğru bir sabah...

Bir gemi! Adaya geliyor. Mutlaka kaptandır!

Evet. Bu kaptandı. MAGELLAN bogazını geçerek yeniden Pasıfık'e çıkmış, sadık adamı WILL'i almaya gelmişti

Acaba hâlâ yaşıyor mu zavallı?

İmkânsız kaptan iskeletinden başka bir şey bulamıyacagız.

Birden

Juan Fernandez'de bir duman gorunuyor!

Yaşıyor! WILL yaşıyor!

Ve 12 Mart 1684 gunu bu zoraki Robinson için kurtuluş saati çaldı.

Gelin. Gelin hepiniz. Ateşi haber vermek için yaktım Sizi gorur gormez beş keçi avlayıp ateşe koydum

Yirmı yıl sonra korkunç korsan STRANDLING, suçlu bır tayfasını bu adaya bıraktı ALEXANDRE SELKIRK adnıdaki bu tayfa 4 yıl sonra kurtarıldı Unlu romancı DANIEL DEFOE'ya ROBINSON CRUSOE'yu ilham eden adam SELKIRK'tir Boylece bu ada üç Robinson'a yuva oldu. Bir beyaz Robınson'a, bir kızılderili Robınson'a ve nihayet bır de hayali Robınson a

Son

Nasıl oldu da yaşayabildim? Sızın sayenizde kaptan Çunku size guveniyordum. Bır gun geleceginizden emindim.

Beni çok duygulandırdın.

Ve Dampier

WILL'i kabilesine goturdu.

BULAŞICI HASTALIK

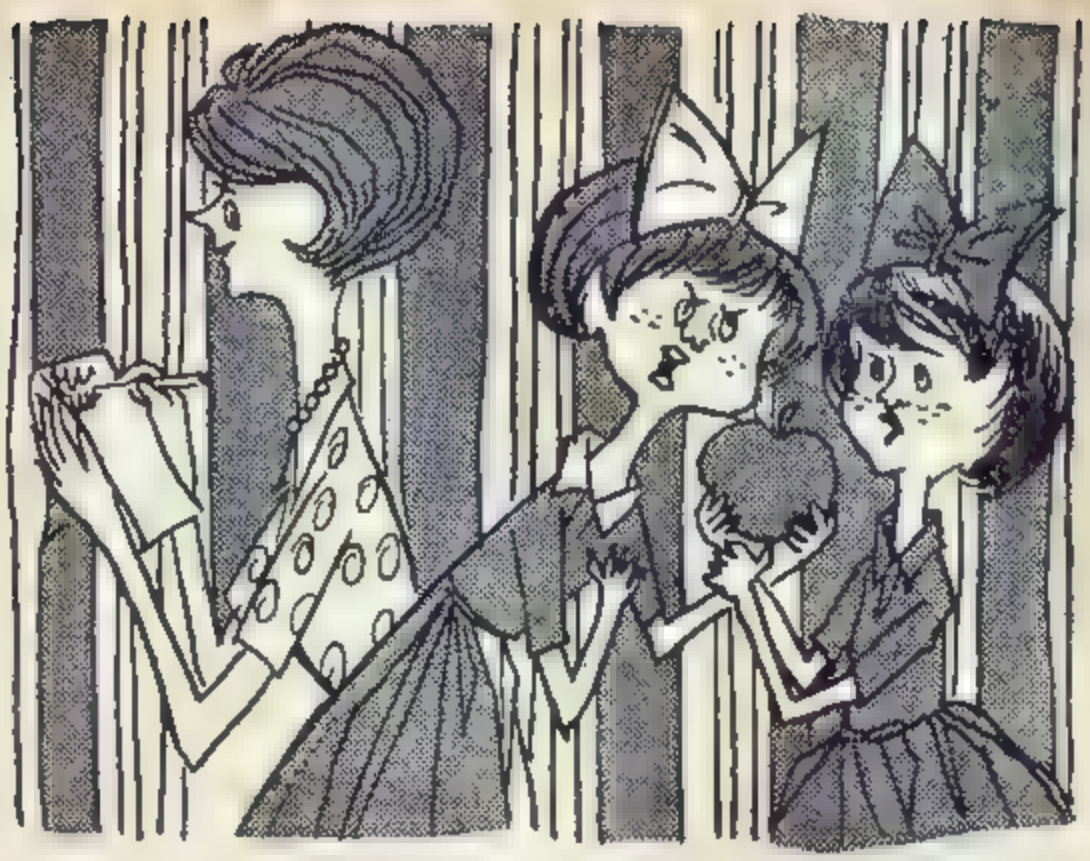

GÜLSEN gözlerini açar açmaz şöyle bir etrafına bakındı. Ortalık iyice aydınlanmıştı. İkiz kardeşi Aysen mışıl mışıl uyuyordu. Uzanıp kızı omuzundan sarstı. Korkulu bir sesle acele acele,

«Kalk, Aysen! Çabuk, çabuk» dedi. «Yatakta kocaman kapkara bir örümcek var. Hem de senin tarafında.»

Aysen sıçrıyarak uyandı. Keskin bir çığlık atarak yataktan fırladı. İlkin, yatarken ortalıkta bıraktığı sulu boya kutusuna bastı. Yere yuvarlandı. Kalktı. Az sonra da dirseğini kapının tokmağına çarptı. Kolu karıncalandı. Uğuştura uğuştura annesiyle babasının yatak odasına koştu.

«Annee! Babaa! Yatakta kocaman bir örümcek var, hem de benim tarafımda» diye bağırmaya başladı.

Anne sabahlığını giyerken sakin bir sesle,

«Aysen kendine gel yavrum. Yine mi aldandın?» Kız annesinin koluna yapıştı.

«Gülsen söyledi» diye sızlandı. «Kocaman, kapkara bir örümcek varmış.»

Baba uzun uzun esnedikten sonra,

«Sus alahaşkına kızım» dedi. «Sus da beni dinle. Eğer yatakta kocaman bir örümcek varsa, böyle bir şey olmaz ya, Gülsen niye hâlâ yerinden kıpırdamadı. Acaba niçin sessiz sessiz yatıyor? Hayvanın kendisini ısırmasını mı bekliyor?»

Aysen büyük bir dikkatle babasını dinledi. Adam sözlerini bitirince,

«Ama baba» dedi. «Gülsen öyle dedi. Olmasa söyler mi?

Baba yataktan fırladı. «En geç giyinene portakal suyu yok» diyerek musluğa koştu. Neşeli bir şarkı tutturarak hazırlanmağa başladı.

Bu sırada anne de giyiniyordu ama suratı beş karıştı. Çocukların odasından gelen sesler keyfini kaçırmıştı. Kızlar olur olmaz şeyler üzerinde çekişip duruyorlardı.

«O benim çorabım. Versene!»

«Senin değil işte. Benimki. Alamazsın» (tokat sesi).

«Seni anneme söylemezsem. Anneee Aysen beni dövüyor.»

«Bak şimdi de gömleğimi almış. Bırak onu, diyorum sana.»

«Neden yani? Benim bu.

«Değil işte.»

Tokat, koşuşma sesleri, «Annee!» diye bağrışmalar.

Anne sinirli sinirli söylenmeğe başladı.

«Kavga, kavga durmadan kavga. Sabahleyin daha gözlerini açar açmaz başlıyorlar, tâ yatıncaya kadar birbirlerini yiyorlar. Artık dayanamıyorum.»

Sonra aşağıya inip kahvaltıyı hazırlamağa başladı.

Baba neşeli şarkısını mırıldanarak sofraya oturdu. Sakin bir sesle, «Bu sabah da yumurta mı? dedi. Canım tarhana çorbası istemişti de.»

«Dün sabah çorba yok muydu?» dedi anne ters ters.

«Komşumuz Ali bey her sabah kahvaltıda patates haşlaması yermiş.»

«Demek onun için küfe gibi.»

Baba şaşkın şaşkın annenin yüzüne baktı.

«Şekerim» eddi, «Bence çocukların bu hali seni çok sinirli yaptı.»

«Doğru» dedi anne. «Gerçek-

ten de öfkeden deliye dönüyorum. Hele şunları bir dinleyiver. Bana hak vereceksin.»

Yukarıdan bağrışmalar geliyordu.

«Dur ilkin ben ineceğim. Benim sıram.»

«Değil işte. Dün önce sen inmiştin.»

«Dün akşam, sıranı pembe kalemimle değişmiştik ya.»

«O başka, hem kalemi zorla verdin. Ben sıramdan vazgeçmem.»

«Yalancı.»

«Sensin.»

İkizler içeri girdiler. Sofraya oturdular. Aysen bir kendi yumurtasına bir de kardeşininkine baktı. Sonra,

«Gülsen'in yumurtası kocaman. Zaten ona her şeyin çoğu düşer.» diye söylendi.

«Ama» dedi Gülsen. «Dün sabah senin tabağında benimkinden daha çok çorba vardı. Ben bir şey dedim mi? Açgözlü sen de.»

Baba «Susun bakayım» diye çıkıştı. İkizler sessiz sessiz yemeğe başladılar. Daha iki lokma bile almadan Aysen, Gülsen'i dürttü.

«Bak» dedi. «Benim kurabiyem seninkinden büyük.»

«Öyle ama» dedi öteki «Benim tabağımda daha çok sucuk var. Beş parça, Halbuki seninki dört tane.»

Aysen baktı. Gerçekten de öyleydi. Hemen çatalını kardeşinin tabağına daldırdı. Öteki de bunu önlemek için bileğinden tuttu. Bu çekişme sırasında Aysen'in sütü devrildi. Lacivert pliseli etekleri lekelendi. Baba ikisini de azarladı. Anne üstlerini ve ortalığı temizledi. Okula giderlerken ikisinin de gözleri kızarmıştı. Ama hâlâ kavga ediyorlardı.

Baba evden çıkar çıkmaz anne telefona sarıldı.

«Ben» dedi. «İkizlerin annesiyim. Kuzum Emine hanım, sizin Ayşen'le Hasan da kavga ederler mi?»

«Tabii şekerim. Bütün çocuklar kavga ederler. Meselâ dün, Hasan Ayşen'in bebeğini kırdı. O da ötekinin arabasını.

«Ama birbirlerine vurmadılar değil mi?»

«Bilmem. Dikkat etmedim. O güzel oyuncakları parçaladıklarını görünce aklım başımdan gitti.»

Anne teşekkür edip telefonu kapadı. Bir bardak çay doldurdu. Oturup kara kara düşünmeğe başladı. Aklına Ayşe teyzeye akıl danışmak geldi.

İşleri olduğu gibi bırakıp sokağa çıktı. Ayşe teyze daha yeni kalkmıştı. Oturup konuşmağa başladılar. Ayşe teyze,

«Senin cici kızlar nasıl?» diye sorunca anne içini dökmeğe başladı.

«Aman» dedi. «Ne olmıyacak şeyler için kavga ettiklerini görseniz şaşar kalırsınız.»

«Bilirim, bilirim» dedi Ayşe teyze. «O senin çorabın değil benimki, kutumu versene vermem, seninki çok benimki az, gibi şeylerdir.»

«A, a! dedi anne. «Galiba bunlar size gelince de kavga etmişler. Demek dışarıda da birbirlerini yiyorlar.»

«Yoo!» dedi Ayşe teyze. «Bizde çok uslu otururlar. Yalnız ben çocukları çok iyi bilirim. Az mı çocuk büyüttüm. Bu dediğin kavgacılık illeti çok görülen bir çocuk hastalığıdır. Bulaşıcıdır. Ama tedavisi kolaydır.» Anne büyük bir dikkatle dinliyordu.

«Bir defa kavga, doğuş alışkanlıktır. Sabahleyin bir çocuk uyanınca keyfi yerinde değilse kardeşini «Günaydın» diye selâmlıyacağına ona çatmaya başlar. «Gömleğimi almışsın, çorabımı almışsın» diye tutturur. Öteki suçsuzdur. «Almadım» dır. Aksi olan «Aldın» diye diretir. Böylece bir kavga başlar. Ertesi sabah her ikisi de keyifsiz kalkar. Gözlerini açar açmaz birbirlerine bağırıp çağırmağa başlarlar. Çok geçmeden bu bir alışkanlık haline gelir ve nezaketi inceliği unuturlar. Tecrübelerimden ben bu sonuca vardım.

Tedavisine gelince, bu hastalığa yakalananlar, kendilerini başkalarının gözüyle görünce hareketlerinin saçmalığını, çirkinliğini anlayıp derhal huylarından vazgeçerler.

Sizin yaramazları yola getirmek için Ahmet beyle senin Aysen'le Gülsen'i taklit etmeniz, tıpkı onlar gibi hareket etmeniz gerekiyor. İlkin çocuklar kavga ederlerken söyledikleri sözleri bir tarafa yazın. Meselâ bugün işe başla. Kendilerine hiçbir şey söyleme, Yarın sabah tıpkı onlar gibi kavga edersiniz. Ama sakın gülmeyin. Oyun olduğunu anlamasınlar. Bir gün böyle davranmak zorundasınız.»

Anne eve gider gitmez sabahki kavgadan aklında kalanları hemen bir kâğıda yazdı.

Akşam üstü okuldan döndüklerinde ellerine birer elma verdi. Birininkinin daha ufak olmasına dikkat etmişti. Sonra peşlerinde dolaşarak söylediklerini teker teker yazdı. Soyunurlarken odalarına girdi Sessiz sessiz notlar aldı. Kızlar kavga çıkarmak bakımından pek cömert davrandılar. Fırçalarının üstündeki macunun azlığından çokluğundan, tutun da yatakta kim daha fazla yer kaplıyor, ışığı söndürme sırası kimde, kimin ayakları daha büyük, kim ağzını daha fazla açabiliyor, kimin dişleri daha çok, gibi çeşitli konularda birbirleriyle tutuştular.

Anne epeyce malzeme topladıktan sonra bunları bir defa daha yazdı. Kâğıdı babaya verip Ayşe teyzenin planını anlattı.

Ertesi sabah Gülsen gözlerini açtı. Kardeşini dürtmek için uzanırken, karşıki odada bir gürültü koptu. Anne koşa koşa çocukların odasına girdi.

«Gülsen, Aysen, çabuk gelin, yatakta kocaman, siyah bir örümcek var. Hem de benim tarafımda.» Aysen uyandı. Her zamanki gibi bağırarak kapıya fırladı. Anne daha hızlı bağırıyordu. Aysen şaşırdı ne olduğunu sordu. Anne çığlıklar atarak yataktaki siyah örümceği anlattı.

Aysen,

«Peki örümcek varsa babam niçin yatıyor?» diye yatıştırmağa çalıştıysa da anne,

«Korkuyorum, korkuyorum diye sızlanmağa devam etti. İkizler gidip yatağı araştırdılar. Bir şey bulamayınca «Neden annemizi korkuttun?» diye babalarına sitem ettiler. Ahmet bey sanki olanlardan hiç haberi yokmuş gibi ıslık çala çala musluğa yöneldi.

«Bugün önce ben yüzümü yıkayacağım, sıra bende» diye bağırdı.

Anne hırsla banyonun kapısının yumruklamağa başladı.

«Bugün sıra bende, çık dışarı.»

«Dün sıranı bir paket sigaraya bana vermiştin ya, Kapı kilitli giremezsin. Oh olsun.»

«Yalancı, yalancı.»

İkizler şaşkın şaşkın birbirlerine bakışıp duruyorlardı.

Aysen,

«Gel» diye fısıldadı. «Biz gidip giyinelim.» Usulca odalarına çekildiler. Hazırlanırlarken anneyle babanın havlu, kazak, gibi şeyler için kavga ettiklerini duyuyorlardı. Kahvaltıda baba cebinden küçük bir cetvel çıkardı. Pandispanyaların kalınlıklarını boylarını ölçtü. En büyüklerini kendi tabağına aldı. Bir süre bunun için daha sonra da süt, çatal, bıçak, peynir gibi şeyler kavga etmelerine sebep oldu.

Kızlar sessiz sessiz okul yolunu tuttular. Akşam yemeğinde de sen çok yedin, ben az yedim meselesi ortaya çıktı. Hiç kimse rahat bir lokma yiyemedi.

Kızlar sofrayı topladılar. Sıra en çok sevdikleri tatlıya, kabak tatlısına gelmişti. Aysen mutfaktan tabağı getirirken dökülmesin diye büyük bir gayret sarfetmişti. Masanın üstüne koyunca en büyük parçayı alabilmek için anneyle, baba ikisi birden atıldılar. Bir kısmı yere düştü.

İkizler ağlamağa başladılar.

«Anne, baba, ne olur kavga etmeyin, Korkunç bir şey. Dayanamıyoruz.» diye yalvardılar.

Anne,

«Yaa» dedi. «Halbuki biz sizin kavgadan hoşlandığınızı sanıyorduk.»

«Hoşlanmak mı? Bütün neşemiz, keyfimiz kaçtı.» dedi kızlar.

Baba Aysen'i dizine oturttu.

«Doğrusu» dedi. «Biz de kavga etmeyi sevmiyoruz ama, bu hastalığı sizden kaptık. Şimdi gelin hepimiz and içelim. Bundan böyle yuvamızda en ufak bir kavga bile olmasın.»

HANGİSİ DOĞRU'NUN CEVAPLARI

1. Aslan. Ötekiler bitkilerle beslendiği yani otobur olduğu halde etiem de yer.
2. Patates. Bitkinin toprak altındaki gövdesidir.
3. Havayla benzin ilk defa karbüratör denilen yerde karışırlar
4. Arşimet kanununa göre 50 lt.
5. 12 tane.

AMAZON NEHRİ

Güney Amerika'yı ele geçiren İspanyollar yeryüzünün en fazla su akıtan nehrine, ünleri efsaneleşmiş savaşçı kadınların adını takmışlardı.

Yunan mitolojisinde, Amazon denilen savaşçı kadınlara ait pek çok efsane vardır. İlk çağlardanberi de gezginler bunların yurtlarını arayıp durmuşlardır

Örneğin 1541 de bir İspanyol gezgini Francisco de Orellana, Güney Amerika'da upuzun bir nehre rasladı Bilindiği gibi Amazon nehri Ana dağlarından çıkıp, doğuya yönelir 6000 km. gittikten sonra Brezilya'ya gelir ve Atlas Okyanusuna dökülür.

De Orellana keşif gezisine Peru'dan yani Büyük Okyanus tarafındaki ucundan başlayıp döküldüğü yere doğru gitmişti. Bu arada sık sık yerlilerle savaşmak zorunda kalmıştı. Bir yerde çarpışmalara kadınların da katıldığını farketti.

Bu olay hayal gücünü harekete getirmiş, nehre hemen (Rio de las Amazonas) Amazon nehri, adını vermişti.

Daha sonraları Orella nehri denildiyse de bu ad tutunamadı.

Amazon, yeryüzünün en geniş ve okyanusa en çok su döken nehridir. Birçok kolları vardır Bunların yayıldığı geniş bölgeye Amazonia denilir. Burası sıcak kuşağa girer.

Eski Yunan efsanelerinde ekvator bölgesi aşılması imkânsız bir ateş kuşağı olarak anlatılır. Bunların gerçekle ilgisi yoktur tabii. Çünkü ekvator bölgesini geçmek mümkün olduğu gibi, üstelik bu bölgede yaşıyanlar da vardır Hele yüksek yerlerde iklim oldukça serindir Örneğin, Amazon nehrinin çıktığı yerin az ötesinde, Güney Amerika'nın batı kıyısında, toprakları deniz yüzeyinden oldukça yüksek küçük bir ülke vardır. Bağımsızlığa kavuşunca İspanyolca ekvator anlamına gelen «Ecuador» adını almıştır. Sıcak kuşağın başka bir yerinde, orta Afrika'da böyle yüksek topraklar üstüne kurulu bir bölgeye de halk arasında Equatoria denilmektedir.

PERİHAN VE PERİSİ

MUTFAK pırıl pırıl sabah güneşiyle dolmuştu. Perihan köşedeki yumuşak kanapeye kurulmuş kucağına kocaman bol resimli bir kitap almış, bir yandan sayfaları ağır ağır çevirirken bir yandan da önündeki tabağı dolduran çöreklerden atıştırıyordu. Bazan parlak, renkli resimlere dalıp uzun uzun bakıyordu. Bir ara epeyce meraklandı. Yazıları okumaya kalkıştı. Daha okula gitmiyordu ama evde annesi ona harfleri tanıtmıştı. Biraz uğraşırsa cümleleri de okuyabiliyordu. Önündeki sayfaya baktı, baktı, kelimeleri hecelemeye çalışıyordu ama sökemedi. Bir ara az ötede bulaşık yıkayan annesine seslendi:

«Bu nasıl okunacak?»

«Harflerini söyle de bir bakayım yavrum.»

« P - e - r - i »

«Peri kızım» .

«A! A! Babam da beni hep Peri diye çağırır. Ne demek anneciğim? Adlarımız aynı olduğuna göre ben de peri miyim?»

Anne başını çevirip kendisini soru yağmuruna tutan kızına uzun uzun baktı. Yüzü tatlı bir gülüşle aydınlandı.

«Kim bilir belki de... Sen de sihirli bir yaratıksan, akıl almıyacak, insan gücünün üstündeki şeyleri yapabiliyorsan bir diyeceğim yok tabiî»

«Ne gibi şeyler anneciğim?»

«Peki ama şu hikâyeyi okuyup kendin öğrensen ya»

Perihan ayaklarını altına aldı. Arkasına iyice yaslandı ve bütün dikkatini «Alâeddin'in Sihirli Lâmbası» üzerinde topladı.

Çok ağır okuyordu ama konu kendisini adamakıllı sarmıştı. Kitabı bir türlü elinden bırakamıyordu... İki üç sayfa okuduktan sonra,

«Oh! Oh!» dedi. «Bu periler neler yapıyor neler... Gerçekten akıl almaz şeyler. Ev işlerini yapacak bir perin olmasını istemez miydin?»

Anne tabakları kuruluyordu.

«İstemez olur muyum» diye cevap verdi. «Hele bir de baban bu gece yemeğe misafir getirecek..,

Ah öyle bir lâmbam olsaydı... Şöyle bir elimi dokundurunca her iş bitiverirdi. Ondan sonra, isterse dağlar kadar iş olsun, sürüyle de misafir gelsin...»

Kızın aklına bir şey geldi. Kendi kendine güldü.

«Peki» dedi. «Niçin lâmbaya elini sürmeyi bir defa denemiyorsun?»

«Bizim evde içinde peri bulunan eski gaz lâmbası yok da ondan.»

«O türlü lâmbalar eskiden kullanılırmış. Şimdi elektrik var. Kimbilir sen de bu türlü bir lâmbaya dokunsan belki de karşına modern bir peri çıkıverir»

Anne gülerek,

«Sahi mi?» dedi. Perihan ciddî başını salladı:

«Tabiî ya.»

Anne etrafına bakındı. Kız eliyle tavanı göstererek,

«Tamam, tamam» dedi. «Bu lâmba olur. Elektrik düğmesini çevirmen kâfi. Bir peri gelip sana yardım edecek. Yalnız ilkin ben dışarı çıkayım ondan sonra.

Bilirsin Peri'ler çok çekingendir. Unuttun mu Alâeddin'inki de ancak kimse yokken ortaya çıkıyordu.»

«Peki» dedi anne gülerek, «Beş dakika kadar bekledikten sonra dediğini aynen yapacağım. Ama sakın gizlice tekrar buraya gelip onu kaçırayım deme!»

«Yok canım» dedi kız, «Öyle bir şey aklımdan bile geçmemişti.»

Odadan çıktı. Sandık odasına koştu. Elbise dolabını açıp uzun kırmızı bir eşarp çıkardı. Bunu başına bir türban şeklinde bağladı. Annesinin boncuk kutusundan iri taşlı bir iğne çıkarıp tam alnının üstüne gelen yere iliştirdi. Yeşil pantolonunu giydi. Beline sarı bir eşarp bağlarken mutfaktaki ışık yandı. Hemen mutfağa sığırtti.

Eşikte durdu bir elini arkasına bir elini de göğsünün üstüne koyup hafifçe eğilerek,

«Ben lâmbanın kölesiyim» dedi. «Hanımım ne emrediyor.»

«A! A!» dedi anne. «Gözlerime inanamıyorum doğrusu. Ben hep cin peri gibi şeylerin masallarda olduğunu sanırdım. Meğer gerçekmiş. Dur hazır elimize fırsat geçmişken, Perilerin neler yapabileceğini bir de biz görelim, bari»

«Alâeddin ilkin pırıl pırıl gümüş takımlarla donatılmış bir sofra istemişti» dedi usulca kız.

«Peki, Peri, sen bana öyle göz kamaştırıcı bir sofra hazırlıyabilir misin?»

«Şüphe mi ediyorsunuz? Ben bir periyim. Üstesinden gelemiyeceğim hiç bir iş yoktur.»

Az sonra gümüş takımları çıkarıp parlatmaya koyuldu. Çok geçmeden çatallar, bıçaklar pırıl pırıl oldular.

Dolaptan kar gibi bir örtü çıkardı. Güzelce masanın üstüne serdi. Tabakları bardakları, peçeteleri, kaşıkları, çatalları yerli yerine koydu.

Bir iki adım gerileyip sofraya baktı. Hiç bir eksiği yoktu. Üstelik çok da güzel olmuştu. Masallar-

(Devamı Sh. 46 da)

san dayı. Tansiyonu yukselmiş.»

Doktor çocuğun merakla parlıyan gözlerini görunce,

«Sen de gelmek ister misin Ali?» diye sordu.

Ali doktorluğa bayılırdı. Kasabada oturan bu şişman, iyi yürekli doktor amcayı da çok severdi. Sevgileri karşılıklıydı. Adam ne zaman yolu duşse çocuğu gormeden gitmez, çoğu defa da arabasına alıp beraberinde götürürdü.

Ali de bu davete can atıyordu.

«Gidebilir miyim, hala?» dedi.

«Olur» dedi hala. «Yalnız doktor amcan elini yuzunu yıkayıncaya, sırtına temiz bir gömlek giyinceye kadar beklerse tabii»

Doktor başını sallayınca Ali hemen musluğa koştu. Birkaç dakika sonra da hazırlanıp dışarı çıktı. Arabaya atladı. Doktorun yanına kuruldu. Kıvrak Arap atı hızlı hızlı yol alırken çocuk

MESLEKTAŞ

HAYT, hayt, hayt!» Çoban amca geride kalan koyunları sürüye katmak için durmadan avaz avaz bağırıyordu.

Koyunlar köprünün başındaki minik kulubenin onunden geçiyorlardı. Kuçük Ali yine penceredeydi. Çocuğun anası babası yoktu. Halasıyla burada otururlardı. Kadın onun her şeyiydi.

Çobanın bağırışı, koyunların melemeleri, kopeklerin havlamaları birbirine karışmış, buyük bir gürültu olmuştu.

Az sonra uzaklaştılar. Gurültü derinlerden gelmeye başladı. Çocuk da pencereden çekildi.

Bu sırada ufukta bir toz bulutu belirdi. Karaltı buyüdu, buyudu. Bir at arabası oldu. Tahta kopruyc varınca yavaşladı.

Emine hala mutfakta marangozluk yapan çocuğa seslendi:

«Ali, Ali! Koş koş! Bak kim geliyor! Doktor amca! Doktor amca!»

Sonra camı açıp dışarı sarktı.

«Ne var ne yok, doktor» dedi. «Nereye boyle?» Emine hala kopriden gelip geçenlere hep aynı şeyleri sorardı. Çok, hem de pek çok meraklı bir kimseydi. Boylece civarda hattâ uzaklarda olup bitenleri en ince noktasına varıncaya kadar öğrenirdi. Zaten bilmediği şey yoktu.

«Sarp boğazda birisi hastalanmış. Belki tanırsın. Hakendisini önemli bir kişi sayıyor, doktorla aralarındaki dostluk bağı içine sonsuz bir mutluluk veriyordu.

Bir sure dumduz gittikten sonra kuzeye donduler tozlu bir yola saptılar.

Yerdeki kalın toz tabakasından nal sesleri uzaklardaki bir gürultu gibi geliyordu.

Doktor arabayı kendisi surerdi. Bir ara dizginleri çocuğa uzattı. Ali kendisine kutsal bir şey teslim edilmiş gibi hurmetle avucunun içine aldı. Hemen sırtını dikleştirip gözlerini önlerinde uzanan yola dikti. Böylece bir sure yol aldılar Artık Sarp Boğaz denilen yere yaklaşmışlardı. Zaten etraf da birden değişivermişti Karşılarına çıkan yol dimdikti.

Doğruca ırmağa inlyordu.

Doktor hemen dizginlere asıldı. İlkin atı durdurdu. Sonra arabacı yerine geçip yavaş yavaş hayvanı suya doğru sürmeğe başladı. Atın burnunu suya daldırıp kana kana su içişini seyretmek doğrusu çok hoştu.

Uzakta minik bir kulübeyle koskocaman bir samanlık belirmişti. Burası Hasan dayıların evivdi.

Doktor hastayı görmek için içeri girdi. Çocuk arabada kalmıştı. Etrafını seyrediyordu. Bahçenin ortasındaki ulu ağaçta, salıncakta minik bir kız sallanıyordu. Kucağında bir kedi yavrusu vardı. Ona ninni söylüyordu. Doktoru görünce sesi yavaşladı. Bir ara Ali'ye baktı. Onu kedisi kadar ilginç bulmamış olacak ki doktor içeri girdikten sonra tekrar mırıltısına başladı.

Bu kayıtsızlık karşısında çocuğun üstüne bir gariplik çöktü.

Az sonra sarı saçlı bir çocuk göründü. Beline bir sicim bağlanmıştı. Ucunda da bir şey sallanıyordu.

Ali'yi görünce durdu. Dik dik baktı. Sonra samanlığa koştu. Tekrar dışarı çıktı. Peşinde, birbirine, ayırt edilemiyecek kadar çok benziyen iki çocuk vardı.

Gerçekte çocuklara üçüz denilebilirdi. Yalnız iik ortaya çıkan daha uzun boyluydu.

Çocuklar sıralanıp Ali'ye bakmaya başladılar. Nihayet buyuk çocuk:

«Gelsene oynıyalım» dedi.

Ali arabadan aşağı atladı. İkizlerin de bellerinde sicim vardı. Uçlarına birer mısır tanesi bağlanmıştı.

Çocuk kardeşlerini gösterdi.

«Bunlar ikizdir. Bu Hasan bu da Hüseyin. Benim adım da Ömer. Ya seninki?» Çocukların üçü de gülerek kendisine bakıyorlardı.

«Ben» dedi «Ali'yim»

«Çok hoş bir şey görmek ister misin Ali?»

«Tabii»

«Peşimizden gel öyleyse. Bizim samanlığa gidelim»

Çok geçmeden dördü de samanlığın penceresine abanmışlar, bellerine kadar içeri sarkmışlardı. Çok tehlikeli bir duruştu bu. Her dakika dengelerini baybedebilirlerdi.

«Şu köşedeki kazları görüyor musun? Bak şimdi ne yapacağız.»

Üç kardeş bellerindeki ipleri açtılar ve samanlığa fırlattılar. Ömer cebinden bir avuç mısır tanesi çıkarıp kazlara doğru serpiştirdi. Hayvanlar bağrışarak başına üşüştüler ve mısırları yutmağa başladılar. Çocuk:

«A! A! sicimleri de yutacaklar» diye bağırmaktan kendini alamadı.

«İstediğimiz de bu ya» dedi Ömer. «İşte şimdi eğlence başlıyor.»

Kardeşler iplere asıldılar. Kazlar kanatlarını çırparak, ileri doğru gelmeye başladılar. Çocukların kendilerinden geçerek seyrettikleri bu gösteri pek kısa sürdü. Hayvanlar bağırmak için ağızlarını açınca ipe bağlı mısır da gagalarından fırladı. Ama akılsızlar yine yem peşine düştüler. Tekrar mısırları kaptılar. Yine aynı tuzağa düştüler.

«Mısırı bırakıncaya kadar ipi çekip yerden yarını metre kadar yükseğe kaldırabiliriz» diye övünüyordu Ömer.

Ali'nin içi sızlamıştı.

«Peki canları yanmıyor mu? Hayvanlara bir şey olmuyor mu?» dedi.

«Olmuyor herhalde. Baksana yine güzel güzel yiyorlar. Öyle değil mi?»

Bir ara Ömer'in ipi bir çiviye takıldı. Kurtarmak için iyice eğildi.

Birden Ali'nin kafasına bir şey çarptı. Ömer'in havada uçan ayakkabısıydı bu. Bir bağrışma oldu. Çocuk şaşkın şaşkın ikizlerin baktığı tarafa başını çevirince ilkin rüya gördüğünü sandı. Ömer büyük bir gürültüyle âdeta yere saplandı. Kazlar bağrışarak havaya fırladılar. Çocuk hareketsiz, düştüğü gibi kalmıştı. Kolu gövdesinin altındaydı.

İkizlerin yüzü bembeyaz olmuştu. Birisi, hangisi olduğunu pek ayırdedemedi:

«Öldü mü, yoksa?» diye korkulu korkulu fısıldadı.

Öteki de,

«Ya öldüyse...» diye soylendi.

Hemen içeri koştular. Eğildiler. Çocuk çok kötü bir haldeydi. İkizler ağlaşmaya başladılar. Kendini ilk toplıyan da Ali oldu.

«Sakın kıpırdamayın» dedi. «Ben gidip doktor amcayı çağırayım.»

Kapıdan hızla çıkarken, az kalsın salıncakta gördüğü

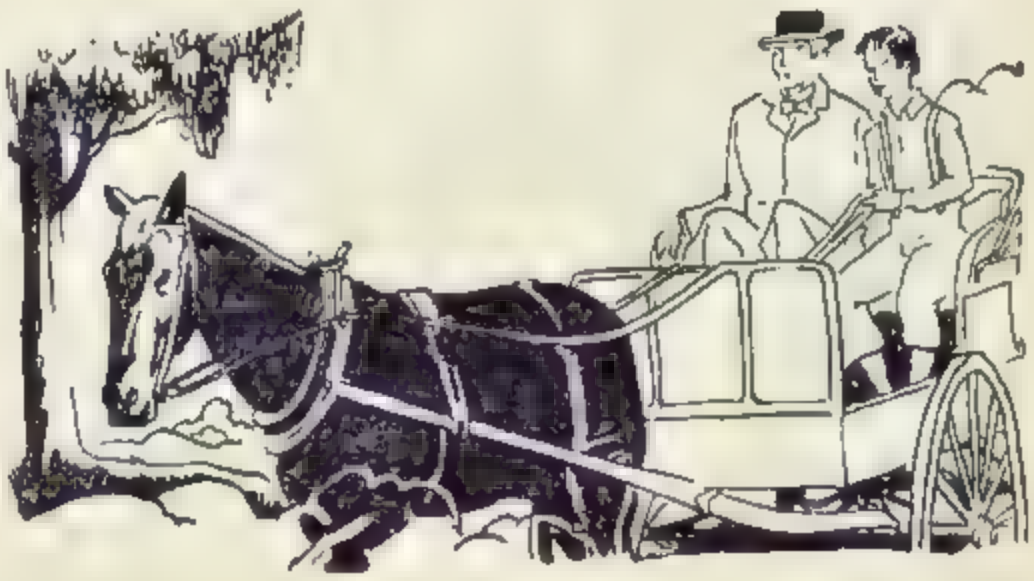

kıza çarpacaktı. Rüzgâr gibi eve doğru koşarken kız şaşkın şaşkın arkasından bakıyordu.

Ali doktorla birlikte samanlığa döndü. Ömer düştüğü yerde oturuyordu. Kolu kendisinin değilmiş gibi yanında sallanıyordu, inliyordu.

Doktor muayene ettikten sonra,

«Kol kırılmış» dedi. «Şimdi içeri götürelim. İki düzgün tahta parçası ve kolu saracak temiz bez lâzım »

Çocuğun annesi gerekenleri çarçabuk bulup getirdi. Her şey tamamı olunca da bir süredir kendisini çağıran asıl hastanın yanına koştu.

«Vah, vah, çok yalnız kaldın doktor. Şimdi gelirim» diye soylendi.

«Üzülme, üzülme, meslekdaşım bana yardım eder,» dedi doktor. Bu sırada Ali'ye bakıp göz kırptı.

Doktor Ömer'in kolunu yerleştirirken çocuğun iç parçalayıcı feryatları, gözyaşları dayanılacak gibi değildi. Ali tahtaları sıkı sıkı tuttu. Doktor kolu, sardı, sonra çocuğun sağlam omuzuna vurarak,

«Delikanlı gerisini tabiat anaya bırakıyoruz» dedi.

«Ben bir hastaya zor bakıyorum» diye soylendi anne. «Bir de sen çıktın başıma, iyi ki doktor buradayken kolun kırıldı. Nasıl oldu, kuzum. Anlatsanıza»

«Samanlıkta kazları halık avlar gibi yakaladıklarını gördüm» diye atıldı salıncaktaki minik kız.

«Ne? Yine mi? Ben size kaç defa söylemiştim.» diye küplere bindi anne. «Bir güzel dayağı hakettin. Alacağın olsun haylaz.»

«O cezasını çekti» dedi doktor. «Az önce ne kadar canının yandığını unuttunuz mu?»

«O başka,» dedi anne. «Bir de ben cezalandırmalıyım. Ömer bundan kurtulacağını sanma»

Arabaya bindiler, Ali'nin hiç sesi çıkmıyordu. Bu sırada kazları, Ömer'in yiyeceği dayağı düşünüyordu. Birden aklına o günkü önemli olay geldi.

«Meslekdaş nedir?» diye sordu.

«Meslekdaş mı?» dedin doktor, «Nasıl söyliyeyim yavrum, şey... aynı meslekten iki kişi» «Aynı meslekten iki kişi» diye tekrarladı Ömer. Sevincinden söyliyecek başka söz bulamıyordu.

MASAL

Güzel bir bahar günü üç kelebek kırda oynaşıyorlardı. Bunlardan biri sarı, diğeri beyaz, üçüncüsü ise kırmızı idi. Birbirinden güzel olan bu üç kelebek, güneşin sıcak ışınlarında durup dinlenmeden çiçekten çiçeğe uçtular, oradan buradan bal emdiler, dans ettiler, kovalamaca oynadılar. Bu arada gökyüzünün koyu renkli bulutlarla kaplandığını hiç farketmediler. Birdenbire iri iri damlalar halinde yağmur yağmaya başladı. Damlalar kelebekleri ıslatıyor, süslü kanatlarını bozuyordu. Kelebekler hemen eve kaçmak istediler ama, yolları o kadar uzaktı ki, eve varıncaya kadar sırsıklam kesilecekler, ağırlaşan kanatları ile belki de hiç uçamıyacaklardı. Onun için bir çiçeğin içine saklanıp yağmurdan korunmaya karar verdiler. Üç kelebek önce beyaz zambağa yaklaşarak:

«Güzel zambak, ne olur yapraklarını biraz arala da içeri girelim, yağmurdan kanatlarımız ıslanıyor...» diye yalvardılar.

Zambak cevap verdi:

«Ben sadece bana benzeyen beyaz kelebeği içeri sokarım. Ötekiler başlarının çaresine baksınlar...»

Fakat beyaz kelebeğin gönlü buna razı olmadı. Zambaga: «Mademki arkadaşlarımı istemiyorsun, ben de onları açıkta bırakmaktansa, onlarla beraber ıslanmaya razı olurum» dedi ve oradan uzaklaştı. Bunun üzerine üç arkadaş lâleye başvurdular: «Güzel lâle, ne olur, yapralarını biraz arala da içeriye girelim, senin kuru ve sıcak koynuna sığınalım.» Lâle kelebeklere şöyle bir göz attıktan sonra: «Eh, sarı ve kırmızı kelebek için yerim var. Fakat beyaz kelebeği istemem. O benim rengime uymuyor!» dedi.

Bu sefer kırmızı ve sarı kelebek lâleye şöyle cevap verdiler: «Madem ki sen bizim kardeşimizi istemiyorsun, biz de sana sığınmaktan vazgeçeriz. Onu yağmurda bir başına bırakmaktansa onunla beraber ıslanırız,» dediler.

Fakat gökteki güneş tâ bulutların arkasından bu olup bitenleri duymuştu. Üç kelebeğin birbirine olan bağlılığı ona çok dokundu. Hemen önündeki bulutları sıyırıp yağmuru gökyüzünden kovdu. Sonra sıcak ışınlariyle kelebeklerin kanatlarını çabucak kuruttu. Onlar da güle oynaya evlerine döndüler.

Acaba Felç·mi?

Geçenlerde telefonum durmadan çaldı; hayırdır inşallah diye reseptörü kulağıma götürdüm ve sesi tanıdım.

— Doktor amca, ben Sabiha. Ağabeyimin çenesi eğrildi, gözü kaydı, konuşamıyor, ağzından sular geliyor, şaşırdık kaldık, babam yolda, sizi almağa geliyor, vakit kaybetmeden giyiniverin, hepimiz dört gözle yolunuzu bekliyoruz.

— Büyük babanın yüksek tansiyonu vardı, o olmasın?

— Yok doktor bey onaltı yaşındaki ağabeyim.

— Peki yavrum şimdi giyinip babanı hazırlanmış olarak bekliyeceğim. Beş dakika sonra baba geldi. Otomobilde:

— Ne oldu? nasıl oldu?

— Vallahi bir şey bilmiyorum, bildiğim tek şey o da oğlumun çenesi eğrildi. Konuşamıyor, hafif ağrısı var.

— Anlaşıldı, hastayı görmeden sebebi bulmak biraz güç. Eve geldik hızlı hızlı merdivenleri çıktım, ağlıyan, sızlıyan, inliyen inliyene. Odalarda büyük bir yas var... Muayenemi yaptım, gülerek etrafımı çevirenlere:

— Bu sizin bildiğiniz felç değil, yüz felci çabuk geçer.

— Ağzınıza sağlık. Sağa kayan çene, yukarı bakan göz düzelecek demek.

— Ona ne şüphe. Havalar tekin değil acaba hamam mı yaptı? Sıcağa mı gitti? Otobüste, trende, ruzgâra mı maruz kaldı?

— Nasıl da bildiniz. Pazar günü İzmit'e amcasına gittik, yol kiri gitsin diye hamam yakmışlar, yıkandık, tam o sırada babamızı acele İstanbul'a çağıran telgraf geldi, bütün ev derhal dönmemiz icabediyordu. Bizim Bey:

— Haydi, hazırlanın, atlayın arabaya, dönüyoruz İstanbul'a dedi.

— Tamam mesele anlaşıldı. Yüzün hareketini temin eden sinir ekseriyetle soğuk, ruzgâr gibi fizik sebepler tesiriyle hastalanma sonucu birden ortaya çıkar,

yüz siniri kafayı terkedip kulağın alt ve önünde seyrettiği sırada deriye oldukça yaklaşır ve deri hizasında husule gelecek sadmelerden kolayca mütessir olur, terli terli banyodan rüzgâra, soğuğa çıkışlar yüz siniri felcini meydana getirir, etrafı telaşa düşürür.

— Korkulmıyacak gibi değil. Baksanıza çene eğrildi, gözünü kapamak istediği zaman göz toparı dışa kayıyor, hasta taraftaki gözün içi kanlı, durmadan yaş akıyor. Biz beyinle ilgisi olmasından ürktük.

— Yüz siniri felcinde beyinde bir hastalık olmaz, bu sinirin çevresindeki basit iltihaptan ileri gelir.

— Çabuk düzelir mi?

— Bir iki haftada, bazan üç dört günde.

— Allah razı olsun, bizi rahatlandırdınız Kâmran Bey.

— Tedavide ne yapacağız?

— B_1, B_{12} vitaminleri, ağrı dindiren ilâçlar. Yalnız?

— Evet yalnız.

— İyi olduktan sonra sıcaktan soğuğa çıkarken, hasta tarafını yüzünü, ruzgâr ve soğuktan korunmasını bileceksiniz.

— Tabii, eksik olmayın, bunları bilmiyorduk, bir daha terli terli sokağa çıkmak mı Tövbeler tövbesi!

Dr. Kâmran ŞENEL

Hazırlayan: Arman Atuf KANSU

Yeni bir Albüm sayfası

Sevgili pulsever okuyucularımız,

Bu sayıda da size Mayıs ayından Ağustos ayı sonuna kadar çıkan pullarımızı yerleştirmek için, daha önceden verdiğimiz örnek albüm sayfasının bir yenisini veriyoruz.

Bundan önce sayfayı yaptığımız gibi 26 x 19 cm. boyutunda ince bir karton veya resim kâğıdı alalım ve kâğıdın boyundan, soldan 1,5 cm; eninden, yukarıdan 3 cm. boşluk bırakarak kenarlara paralel, kurşun kalemle hafifçe çizgi çekelim ve yeni pullarımız için kutuları yapmağa başlıyalım.

Birinci sıraya 3 x 4,5 cm. boyutunda üç kutu çizeceğiz ve bu kutuların içerisine 27 Mayıs 1963 tarihinde çıkan pulların 50, 60 ve 100 kuruşluğunu sırasiyle yerleştireceğiz. Kutuların üstüne de 1963 TÜRK NÜKLEER ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİNİN AÇILIŞININ 1. YILI ANMA SERİSİ yazalım.

Arada 1 cm. boşluk bıraktıktan sonra 4 x 3 cm. boyutunda iki ve 3 x 4 cm. boyutunda iki olmak üzere dört kutu yapıp, 17 Haziran 1963 tarihinde çıkan serinin 10, 100, 30 ve 60 kuruşluk değerlerini sırasiyle koyalım. Üste de 1963 EDİRNE'NİN FETHİNİN 600. YILI ANMA SERİSİ yazalım.

1 cm. aralıktan sonra 3 x 4,5 cm. boyutunda iki kutu çizip, 28 Haziran 1963 atrihinde çıkan serisinin 50 ve 100 kuruşluk değerlerini sırayla koyalım; üzerine de 1963 TÜRK KARAORDUSUNUN KURULUŞUNUN 600. YILI ANMA SERİSİ yazalım.

1 cm. boşluk verdikten sonra 4 x 3 cm. boyutunda bir ve 3 x 4 cm. boyutunda iki kutu çizip içerisine 1 Ağustos 1963 tarihinde çıkan pulların 60 + 10, 50 + 10 ve 100 + 10 kuruş değerlerini sırasiyle koyalım; üzerine de 1963 KIZILHAÇ TEŞKİLÂTININ 100. KURULUŞ YILI ARTILI ANMA SERİSİ yazalım.

1 cm. aralıktan sonra gene aynı boyutta kutuları yapalım ve içerisine de 27 Ağustos 1963 günü çıkan serinin 60, 30 ve 50 kuruş değerlerini sırayla koyalım. Üst sıraya da 1963 ZİRAAT BANKASININ 100. KURULUŞ YILI ANMA SERİSİ yazalım.

İşte böylece 1963 yılı başından bu yana çıkan pullarımızı içerisine koyabileceğim bir pul albümünü kendimiz yapmış oluyoruz. Önümüzdeki aylarda size gene bu şekilde ornek sayfalar vereceğiz, siz de Türk Pulları Albümünü tamamlamış olursunuz.

Doğan Kardeş'in Mayıs sayısında verdiğimiz ornek sayfanın 1962/63 ANKARA RESİMLİ SÜREKLİ POSTA PULU SERİSİ bolümünde eksik yerlerimiz vardı; bu eksik pullar şimdi belli olmuş durumdadır. Onları da bildiriyoruz: 30 krş. = Gazi Eğitim Enstitüsü, 60 Krş. = Cumhurbaşkanlığı Koşkü, 100 Krş. = Çankaya Ataturk Köşkü, 150 Krş. = İlk Türkiye Büyuk Millet Meclisi binası, şimdi Müze olan yer.

1963 TÜRK NÜKLEER ARAŞTIRMA VE EĞİTİM MERKEZİNİN AÇILIŞININ 1. YILI ANMA SERİSİ.

1963 EDİRNE'NİN FETHİNİN 600. YILI ANMA SERİSİ.

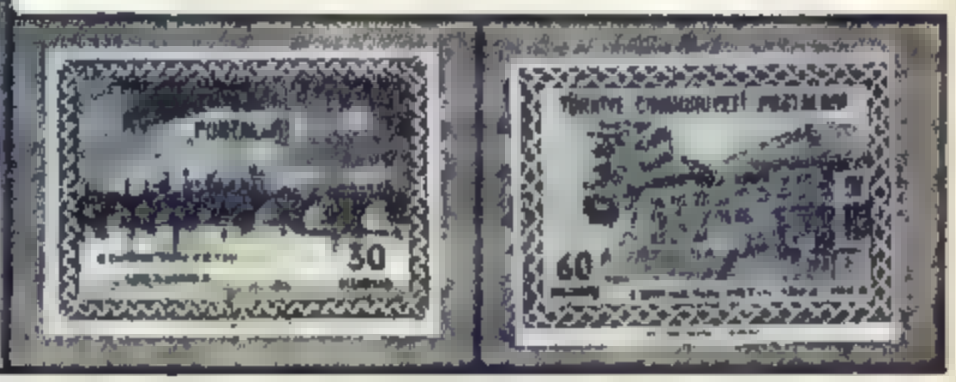

1963 TÜRK KARAORDUSUNUN KURULUŞUNUN 600. YILI ANMA SERİSİ.

1963 KIZILHAÇ TEŞKİLÂTININ 100. KURULUŞ YILI ARTILI ANMA SERİSİ.

1963 ZİRAAT BANKASININ 100. KURULUŞ YILI ANMA SERİSİ.

★

TEHLİKELİ BİR ŞAKA

★

AYLÂ sıranın üstündeki kitaplarını topladı. Derin bir nefes aldı. Önündeki açık yeşil kaplı dosyayı okşıyarak,

«Oh,» dedi. «Iyice rahatladım doğrusu. Seve seve yaptım bu ödevi ama yine de üstümde büyük bir yüktü»

«Ya ödül...» dedi, Semra. «Düşün bir kere, öğretmen bütün sınıfı kır gazmesine götürecek. Kimbilir ne kadar eğleneceğiz.

«Tabii kazanırsak» dedi, Aylâ. «Bak az kalsın yine unutuyordum. Okul taksitimi yatırmam lâzım. Fatoş nerede?»

«İşte geliyor. Daha ödevini bitirmemiş.»

Bir ay önce tarih öğretmeni yarışmalı bir ödev vermişti. Yatılı kız orta okulundaki dört son sınıf «Tarihte Belli Başlı Olaylar» adlı bir ödev hazırlıyacaklardı. Herkes bu konuda bir dosya yapacak, gazete ve dergilerden kestikleri uygun resimlerle yazıları resimliyeceklerdi. Not ortalaması en yüksek olan sınıfı öğretmen kır gezmesine götürecekti. Ödevlerin o hafta cumaya kadar verilmesi gerekiyordu.

Aylâ koşa koşa çıktı. Fatoş'la Yıldız kapıdan girerlerken çarpıştılar. Yıldız'ın bir elinde botları öbüründe de bir nota sayfası vardı. Kâğıt yere düştü. Kız dolabına baktıktan sonra,

«Arkadaşlar, benim mandolinimi gören var mı?» dedi.

Fatoş alaylı alaylı güldü. «Evet, evet» dedi. «Müdürün cebinde.»

«Yine soğuk şakalarına başladın» diye Yıldız ters ters baktı.

Fatoş masum masum,

«Az önce cebine bir şey koyarken görmüştüm. Bak şimdi de senin mandolinin kayıp belki de dedim. .»

Yıldız birden kitap dolabına notayı koyacağı yerde botlarını koyduğunu farketti. Kıpkırmızı oldu. Öteki ler gülüştüler.

«Bu ne dalgınlık» dedi Fatoş. «Unutkanlık ödülünü sana vermeleri gerekir»

«Ödül dediniz de aklıma tarih geldi» dedi Tülin. «Haydi salona geçelim. Ben daha bitiremedim.»

Fatoş yüzünü buruşturdu. Yıldızın dolabının kapısı açıktı. Birden gözleri parladı. Hemen tarih ödevini çekip çöp tenekesine atıverdi.

«Fatoş, bugün nen var? Ne oluyor sana böyle?» diye çıkıştı Semra.

«Ne var yanı? Sen de şakadan hiç anlamıyorsun.» dedi kız. «Baksana en üstte. Nasıl olsa bulur. Şimdi nasıl telâşlanacak. Biraz eğlenelim bari.»

Bu sırada hademe Ahmet efendi elinde süpürgeyle içeri girdi Kızlar koridora çıktılar. Az sonra dalgınlığıyla ün salan Yıldız sınıfa girip çıktı.

Kızlar ödevini aradığını anlamışlardı.

Fatoş,

«Akıllı», dedi. «Sınıfta bıraktığını sanıyor.» Sonra seslendi:

«Odevini buldun mu?»

«Tabii tabii» dedi öteki. Elinde yeşil bir dosya vardı.

Bu sırada Aylâ geldi. Fatoş resimleri yapıştırmayı pek bece-

remedığını, kâğıtların hem kirlediğini hem de yapış, yapış olduğunu söyleyince ötekiler hep bir ağızdan,

«A! Al olmaz vallahi!» dediler. «Bu yarışmayı mutlaka bizim sınıf kazanacak.»

«Ben kendiminkini bitirdim. Seninkinin resimlerini yapıştırırım» dedi, Aylâ. «Yalnız yazıları son yazacaksın.»

Perşembe günü Fatoş'un ateşi yükseldiğinden doktor evine yolladı. Aylâ cuma sabahı erkenden Fatoş'lara telefon etti. Annesi Fatoş'un sesinin kısıldığını doktorun konuşmasına izin vermediğini söyledi. Zil çalmadan mümessil tarih ödevlerini topladı. Sıra numarasına koyarken bir ara önündeki kâğıtları karıştırdı. Aradığını bulamayınca hepsini saydı. Sonra,

«Aylâ ödevin yok» dedi. «Yapmadın mı yoksa.

«Sıranın gözündeydi, alıver» dedi kız. «Daha çarşambadan hazırlamıştım»

Mümessil gözde hiç bir şey bulamadı. Beraberce araştırdılar. Sanki yer açılıp içine girmişti.

Durumu öğretmene bildirmekten başka çare kalmadı. İlkin biraz azarladıysa da, Aylâ çalışkan bir öğrenci olduğu için pazartesiye kadar getirirse kabul edeceğini söyledi.

Bütün sınıf bu aksiliğe çok üzülmüştü. Bir ara Semra söylenmeye başladı.

«Müdüre şikâyet etmek lâzım.»

«Yoo!» dedi Aylâ, «Öğretmen haklı, Benim ödevimi yaptığımı ne bilsin. Yalan söylemiş olabilirim. Sonra baksana benim için süreyi pazartesiye kadar uzattı.»

«Peki nasıl yetiştireceksin» dedi hepsi birden. «Müsveddelerimi atmamıştım ama resimleri nereden bulacağım?»

Cuma, Cumartesi, Pazar Aylâ harıl harıl çalıştığı halde Pazartesi sabahı ödev daha bitmemişti. Şöyle bir sayfaları çevirdi. Gözleri doldu. En fazla 5 numara alabilirdi. Bu da sınıf ortalamasını düşürecekti. Arkadaşları gözünün önüne geldi. Belki de kendisine bir şey demiyeceklerdi ama içlerinden kimbilir neler geçecekti.

Doktor Fatoş'un okula gitmesine izin vermişti ama konuşmaması şarttı. Pazartesi sabahı zil çalmadan kızlar toplanmışlar, ödev meselesini konuşuyorlardı.

«Bence bu çalındı» dedi Semra.

Fatoş bir kâğıdın üstüne,

«Ben de aynı fikirdeyim» diye yazdı.

«İspat edemedikten sonra» dedi Aylâ.

Fatoş yine kâğıdın üstüne,

«Topluca öğretmene çıkalım. durumu anlatalım» diye yazdı. Gidip öğretmeni buldular. Sınıflarına çağırdılar. Düşündüklerini ona anlattılar. Öğretmen,

«Kimden şupha ediyorsunuz?» deyince hiç birinden ses çıkmadı.

Tülin çaresizlik içinde,

«Ama öğretmenim» dedi. «Biz Aylâ'nınkini görmuştuk. Hattâ kabı da açık yeşildi.»

İspat edecek başka bir şey söylemiyorlardı. Öğretmen,

«Şimdi işim var» diyerek çıkıp gitti.

Kızlar bir şey yapamadıkları için çok üzülmüşlerdi. Bir ara Semra,

«Sakın» dedi. «Birisi Aylâ'nın ödevini saklamış olmasın.»

«Yok canım» dedi içinden Fatoş. «Ben o şakayı Yıldız'a yapmıştım. Aylâ'yla ne ilgisi var.»

«Fatoş nen var?» dedi Semra. «Yüzün sapsarı oldu» Kız aceley-

le kâğıda,

«O şaka... Yıldız, çöp kutusu» kelimelerini karaladı.

İlkin kimse birşey anlamadı. Az sonra Semra,

«Tamam, tamam» diye atıldı. «Biz o gün Yıldız'ın elinde açık yeşil bir dosya görmüştük. Dalgın kız mutlaka ilkin kendisinin sanıp Aylâ'nınkini dolabına koydu. Fatoş da onu çöp sepetine attı. Yani Aylâ'nınki çöplüğe gitti.

«Öyleyse» dedi Tülin, «Çöp sepetini araştıralım. Çöplerin her gün boşaltıldığını hatırlayıp durakladı.»

Fatoş,

«Kapıcıya soralım» yazdı kâğıda

Bir yandan da kapıcının çöpleri ne yaptığını düşünüyordu. Ya yakıyorsa? Yaptığı şakaya bin defa pişman olmuştu. Bu sırada zil çaldı.

Sabahleyin girdiği derslerde çok dalgındı. Öğleyi iple çekiyordu. Yemek zili çalar çalmaz Semra ve Tülin'le birlikte kapıcının kulübesine koştular. Burası kalorifer dairesine bitişik bir odaydı. Adama yanlışlıkla çöp sepetine lüzumlu bir şey attıklarını söylediler.

Kapıcı bahçedeki dağ gibi bir yığını göstererek,

«Bunun içinden nasıl bulursunuz?» dedi. «Sonra bir yandan da ocağa atıyoruz. Neydi bu aradığınız?»

Tülin,

«Yeşil kapkı defter gibi bir şeydi» dedi. «İçinde resimler vardı. Bize çok lâzımdı da.» Adam ilkin biraz düşündü. Başını keşiyarak «Yeşil bir defter mi?» dedi. Kızlar dikkat kesildiler.

«Gördüm galiba.»

«Peki nerede? Nerede?» dediler.

«Eve götürdüm. Torunum oynasın diye.» Kızların yüzü güldü.

«Durun,» dedi adam. «O kadar sevinmeyin. Daha üç yaşındadır. Elina geçirdiğini yırtar da..»

Fatoş kâğıda,

«Adres ne?» diye yazdı.

Adam evi tarif etti. İngilizce dersine kan ter içinde girdiler. Onden sonra jimnastik dersi vardı. Zil çalar çalmaz Fatoş usulca dışarı çıktı ve evin yolunu tuttu. Öğretmenin çok kızacağını biliyordu ama sebebini açıklayınca kendisini affederdi nasıl olsa

Evi kolayca buldu. Kapıyı genç bir kadın açtı. Kızı buyur etti. Fatoş tam ağzını açacağı sırada aklına doktorun dedikleri geldi. Cebinden kâğıdı kalemi çıkarıp kendisini kapıcı Ahmet efendinin gönderdiğini yazdı. Sonra da kayıp defteri tarif etti.

Kadın,

«Dur bakayım» dedi. «Oyuncak sepetindedir belki de»

Biraz sonra kadın geri döndü.

«Bu mu?» dedi kıza.

Fatoş'un gözleri parladı. Dosyayı karıştırmaya başlayınca ağzı hayretle açıldı. Her sayfa kırmızı yeşil renk renk kalemlerle karalanmıştı.

Kız okula vardığında son derse giriyorlardı. İlkin durumu jimnastik öğretmenine anlattılar, sonra da tarih öğretmenine koştular.

Öğretmen dosyayı incelerken kızlar da olanları en ince noktalarına varıncaya kadar anlattılar. Fatoş sonunda,

«Hepsi benim yüzümden» diye yazdı. Öğretmen, «Aylâ ödevviyle çok uğraşmış. Karalamaları hesaba katmadan bakacağım» deyince kızlar az kalsın sevinçlerinden uçacaklardı.

ESKİ EV

Bir eski ev var,
Denize inen köşesinde sokağın
Pencereleri kırık
Tahtaları simsiyah
Kiremitleri düşmüş.
Acaba kim oturuyor orada?
Nasıl eşyaları var?
Perdeleri yırtık...

İçi karanlık mıdır bu eski evin?
Odaları soğuk mudur?
İçinde oturanlar ihtiyar mıdır?
Çocuk mudur?
Rahat mıdırlar acaba?
Gülerler oynarlar mı?
Rüyaları güzel mıdır?
Yoksa üzüntülü mü?
Balkonu yıkık...

Ne de eski bir ev
Belki de içinde oturanlar fakir,
Merdivenler gıcırdar,
İnip çıkarken insanlar.
Acaba güzel midir
Bu evde oturanlar?
Perdeleri yırtık...

İDİL ÖZERDEM

HEYECANLI BİR GEZİ

OKTAY koruçunun, oğluydu. Evleri hemen ormanın bitişiğindeydi. Çok güzel çok sevimli sıcacık bir yuvaydı. Oktay'ın bir sürü de dostları vardı. Önüne bir top veya yün yumak atınca çılgın gibi oynıyan bir kedisi, fırlattığı şeyleri bulup kendisine getiren bir köpeği, daha kapıya çıkar çıkmaz hemen yanına koşuşan koyunları, ördekleri...

Ama bunlar Oktay'a yetmiyordu. Köyden çok uzaktaydılar. Yakında başka ev de yoktu. İşte çocuğun şikâyeti de bu noktaydı. Kendisiyle oynıyacak hiç arkadaşı yoktu. Yumurta içindeki bir civciv gibi yapayalnızdı.

Annesi hep,

«Bekle» derdi. «Hele bir altı yaşına bas, okula gidince bir sürü arkadaşın olacak.»

Çocuk da hep merakla beklerdi. Dört yaşındanberi o günün gelmesini iple çekiyordu.

Nihayet güzel bir kış günü Oktay altısına girdi.

İlk aklına gelen şey annesinin sözleri oldu. Artık arkadaş bulamamasına hiç bir engel kalmamıştı. Ertesi sabah erkenden kasabadaki okula gidip yıllardır özlemini çektiği arkadaşa kavuşmaya karar verdi.

Sabahleyin daha annesi uyanmadan kalktı, okulun yolunu tuttu.

Bir süre sevinçli sevinçli gitti. Epeyce yorulmuştu. Yol bir türlü bitmek bilmiyordu. Bir taşın üstüne oturup biraz dinlendi.

Birden biri kendisini gözetliyormuş gibi geldi. Bir oyun arkadaşı buldum diye ümitle etrafına bakındı. Hayretle Görünürlerde kimsecikler yoktu. Bu defa içine sebepsiz bir korku düştü. Soğuk soğuk terlemeye başladı.

Kıvrıla kıvrıla göz alabildiğine uzanan yolun kenarında yapayalnızdı. Tıpkı bağasının içindeki bir kaplumbağa gibi.

Yerinden fırladı. Okulu, arkadaşları ve güzel şeyleri düşünerek tekrar yürümeye başladı. Çok geçmeden bir ırmağın kenarında mola verdi. Yine birisinin kendisini gözetlediğini düşünerek ürperdi.

Sonra okula pek az kaldığını düşündü. Kendine güveni arttı. Hızlı hızlı yürümeye başladı.

Oktay, kasaba yolunda, gökteki güneş gibi tek başınaydı. Ama artık korkmuyordu. Nasıl olsa okula varacak orada bir sürü arkadaş bulacaktı. Annesi hep öyle demez miydi?

Nihayet ağaçlar seyrekleşti. Tek tük evler belirmeye başladı. Gittikçe fazlalaşıyorlardı. Kasabaya geldiğini anladı, yüreği tatlı tatlı çarpıyordu. Dile kolay tam altı yıl beklemişti.

Dikkatle etrafına bakınmaya başladı. Bahçeli minik evlerden insanlar çıkıyor acele acele yürüyerek uzaklaşıyorlardı. Arabalar, kediler, köpekler de gördu ama çocuklara rastlıyamadı.

«Belki de okuldalar» diyerek yoluna devam etti. Kasabanın merkezine varmıştı. Önüne çıkan meydanda durup binaları gözden geçirmeye başladı. Acaba bunların hangisi okuldu? Nereden bilecekti bunu? Sonra böyle saçma şeyler düşündüğü için kendi kendine kızdı. Nasıl olmuştu da bahçede oynıyan çocukları akıl edememişti? Öyle ya, okul demek çocuk cıvıltısı demekti.

Durmuş bunları düşünürken şiddetli bir sarsıntıyla kendine geldi. Bir adam ters ters söyleniyordu.

«Az kalsın düşecektim. Kaldırıma kök mü saldın çocuk.

«Yok» dedi Oktay, «Okulu arıyorum da.»

«Ya baktığın şu beyaz bina ne?» dedi adam ve çekilip gitti.

Oktay ona okulun nasıl bir yer olduğunu bilmediğini söyliyemedi.

Karşıya geçti. Açık kapıdan içeri girip büyük bahçede yürümeye başladı.

Okul binası yeni doğan güneşin ışıkları altında pırıl pırıldı.

Yüreği kuş gibi çarpıyordu. İşte nihayet okuldaydı. Arkadaşlara kollarını açacaktı. Ortalıkta ihtiyar bir adamdan başka kimsecikler yoktu. Mermer merdivenleri süpürüyordu. O tarafa yöneldi.

«Nerede çocuklar nerede?» diye acele acele sordu.

«Çok erkencisin yavrum» dedi adam.

«Peki daha kimse gelmedi mi?»

«Yok canım. Sen yenisin galiba. Dur bakayım, seni daha önce hiç görmedim.»

«Bugün benim ilk günüm olacak» dedi çocuk. «Daha dün altı yaşımı bitirdim.»

«Yaa» dedi adam. Süpürgeyi bırakıp merdivenin üstüne oturdu. Oktay da yanına yerleşti. Konuşmaya başladılar.

«Altı yaşın bitmiş. Sen bir delikanlı olmuşsun artık. Niçin okulun açılmasını bekliyemedin. Ayıp doğrusu! Görüyorum pek heveslisin ama seni bugün sınıfa almazlar.»

«Niçin?»

«Her şeyin bir yolu var delikanlı. Okul her yıl Eylül ayı içinde açılır. Herkes aynı zamanda başlar. Tıpkı bir yarış gibi. Bak altı yaşını bitirmişsin. Bu da büyük bir şey. En iyisi şimdi sen evine git. Eylülün gelmesini bekle. Haydi bakalım güle güle.

Oktay cesur bir çocuktu. Kolu kanadı kırılmıştı. Ama ağlamadı. Küskün küskün evinin yolunu tuttu.

Yolunu şaşırmış minik bir kuzu gibi yapayalnızdı.

Kasabadan çıktı. Ormana daldı. Irmağın kenarına vardığında ayaklarını kaldıramıyacak kadar yorulduğunu anladı. Sabahleyin orada korktuğunu çoktan unutmuştu. Oturdu. Dinlenmeye başladı. Biraz nefes aldıktan sonra birinin kendisine baktığını farketti.

Şişman bir tavşan gözüne ilişti.

«Oh! Tavşan kardeş korkuttun beni» dedi, Oktay. «Gel seninle biraz oynıyalım.» Hayvan uzun kulaklarını oynattı. Çocuk «kabul etti» diye sevinçle yerinden fırladı. Bunun üstüne tavşan çalılıkların arasına daldı ve gözden kayboldu. Çocuk yine eskisi gibi tek başına kalmıştı.

Biraz gittikten sonra dinlenirken bir tilkiye rastladı. Onun da ilkin kendisiyle oyun oynıyacağını sandı. Ama daha kıpırdanır kıpırdanmaz kaçtığını görünce çok üzüldü. Kaşlarını çattı. Önüne çıkan taşlara öfkeli öfkeli vurarak yoluna devam etti.

Böylece eve nasıl geldiğini anlamadı bile.

Kapıyı açar açmaz büyük bir surprizle karşılaştı. Kedisi, köpeği, kuzusu, ördekler kendisini bekliyorlardı

Sevinçle zıplamaya başladı. Annesinin kendisine seslendiğini duydu.

«Oğlum neredeydin? Bir saattir bağırıyorum ortalıkta yoksun.»

«Yuruyüşe çıkmıştım. Tek başıma. Bir sürü de arkadaş buldum kendime»

Biliyor musunuz Oktay annesine okula gittiğini söylemedi. Bunu bir tek siz biliyorsunuz.

PERİHAN VE PERİSİ

(Baştarafı Sh. 34 te)

daki periler de bundan iyisini yapamazlardı doğrusu. Annesinden yeni bir iş isterken kıvançla kendi kendine gülümsüyordu.

«Oh! Oh!» dedi anne. «Baban bu periyi tanıyınca kimbilir ne kadar şaşıracak. O hikâyeyi okuyalı aradan yıllar geçti. Dur bakayım eğer yanılmıyorsam Alâeddin'in ikinci isteği de bir saraydı değil mi? Ben saray filân istemem. Bana tertemiz bir ev lâzım. Sen şu odadaki eşyaların tozlarını alabilir misin?»

Peri yerlere kadar eğildi.

«Emriniz baş üstüne, efendim.»

Toz bezini alıp oturma odasına koştu. O gün sabahtan akşama kadar Peri gerçekten hârikalar yarattı.

Akşam baba arkadaşıyla birlikte eve geldiğinde her iş bitmişti.

Ahmet amca Perihan'ı pek sevmişti. Yemekten sonra,

«Allah bağışlasın ne şeker bir kızınız var» dedi.

Anneye dönüp,

«Siz de eşsiz bir ev hanımısınız doğrusu. Elinize sağlık, yemekler kırallara lâyıktı. Öyle de rahat bir haliniz var ki, insan evde yalnız olduğunuza, her işi tek başınıza yaptığınıza inanmıyacak nerdeyse.»

«Haklısınız» dedi anne. «Gerçekten de yalnız değildim bugün. Bir peri yardım ediyordu.» Perihana gözünü kırptı. Birbirlerine gülüştüler.

MÜZİK KÖŞEMİZ

Çocuk Dünyasını En iyi anlayan Besteci :

MAURICE RAVEL

(1875-1937)

BAYAN Ravel Paris'deki küçük evinin bahçesinde oğlu Maurice'le sık sık oyunlar oynardı. Yavrusunu eğlendirmek için de çoğunlukla kendi ana dili olan Ispanyolca şarkılar söylerdi. Çocuk Fransız bir çevrede kuvvetli Ispanyol etkileri altında büyüdü Büyuk bestecinin eserleri bu gerçeği çok güzel yansıtmaktadır. Eserlerinin tüm havasını, Ispanyol çeşnili Fransız müzığı diye tanımlıyabiliriz. Maurice, 1875 de Fransa, İspanya sınırında bir kasabada doğdu. Çocukluğu Paris ve dolaylarında geçti. 1920 de Fransa'daki en önemli besteciydi. 1937 den yani ölümünden once de dunya çapında bir üne ulaştı. Besteleri dünyanın dört bucağındaki konser salonlarında çalınmaya başladı.

Cocukluğu piyano dersleri, uzun piyano alıştırmaları arasında geçti. Dığer çocuklar gıbı, oyun oynıyacak vakti yoktu. Okula gitmeye başlayınca, bunlara saatlerce süren ev ödevleri de katıldı.

Ama bunlar ona ağır gelmiyordu çünkü müziği çok seviyordu. Sonra yalnızlıktan da hoşlanırdı. Çünkü ancak böylece kafasında tasarladıklarını geliştirme fırsatın, buluyordu.

Besteler yapmaya başlayınca müzık öğretmenleri çocuğun yaratıcılığına hayran oldular. Dâhi çocuk kimseyi taklıt etmiyordu. Bu bağımsızlık, ömrü boyunca surup gıtmiştir Yazılarında müzığinde ve yaşayışında açık olarak görülmektedır.

Ondört yaşındayken Parıs Konservatuvarına girdi. On beş yıl orada müzik çalışmaları ve besteler yaptı. Konservatuvar müdurü bu sakin gencin müzığini pek beğenmiyordu. 1898 ve 1899 yıllarında Ravel'in besteleri konservatuvar dışına, Paris'deki konser salonlarına çıktı.

Daha sonra, her yıl en kabiliyetli öğrenciye verilen İtalyada uç yıllık öğrenım bursunu kazanmak için çalışmağa başladı 1901 de ikincilik aldı.

1905 de daha hâlâ Roma Ödülünü alamamıştı. Fransız müzık eleştiricileri ateş püskurüyorlardı. Gencin eserleri Fransa dışında bile büyük bir önem kazandığı halde konservatuvar idaresi bunları hıçe sayıyordu. Bu haksızlığı belirten ateşli yazılar çıkmaya başladı. Çoğunlukla Konservatuvar müdurünun istifasını istiyorlardı. Bütun bunlar Ravel'in tanınmasına sebep oldu. Boylece Fransa'da adını ve müzığinin gerçek bir değer taşıdığını duymayan kalmadı. 1914 de Birinci Dünya Savaşı başladığı zaman Ravel 39 yaşındaydı. Gönüllü olarak hava kuvvetlerine yazıldı. 1916 da, hastalanıncaya kadar orduda kamyon şoförlüğü yaptı.

Bu sırada bazı Fransız bestecileri bir araya gelerek «Fransız Müziğini Korumak İçin Millî bir Birlık» kurmak istiyorlardı. Şöyle bir fıkir peşindeydiler. «Madem ki, Almanlar, Avusturyalılar ve Macarlara karşı savaşıyoruz, öyleyse bu duşman ülkelerin hiçbirinin müziğini yurdumuza sokmıyalım.» Ravel'i de aralarına almak için uğraşıyorlardı. Besteci yazdığı cevapta orduda görev almasından da anlaşılacağı üzere vatanını en az

onlar kadar sevdiğini, yalnız müzikle savaşın birbirleriyle hiç ilgisi bulunmadığını, eğer Fransa bu düşman ülkelerin büyük bestecilerine kapılarını kaparsa, sanat dünyasının iyice kısırlaşacağı kanısında olduğunu kesin olarak bildirdi.

Ravel, sonraları refaha ve büyük bir üne ulaşmışsa da başlangıçta pek çok güçlüklerle karşılaşmış ve sıkıntı çekmişti. Giriştiği her işi yavaş fakat mükemmel yapardı. Yarattığı şey kendini tatmin edince, başkalarının söylediklerine aldırış etmezdi.

Hayatının son yıllarını, Paris yakınlarındaki villâsında, herkesten uzakta, tek başına geçirmiştir.

Zengin bir oyuncak koleksiyonu vardı. Bunların büyük bir kısmı makineli oyuncaklardı. Yaşlandıkça oyuncaklarına harcadığı zaman da fazlalaşmıştır.

Çocuklar ona bayılırlardı. Kendisi de onları çok severdi. Çocuk dostlarıyla çok dolaşırdı. Çünkü onların iç dünyasını çok iyi bilirdi. Çocuklar için bestelediği parçalar bunun en açık örneğidir.

Bir orkestra parçası olan «Kaz Ana Suiti», Uyuyan Güzel, Cüce, Çirkin Prenses, Güzelle Canavar ve Peri Bahçesi gibi beş kısımdan meydana gelmiştir. Bunları dinlerken, Ravel insana unutmıyacağı eşsiz dakikalar yaşatır.

«Çocuk ve Büyücüler» adlı operası bir peri masalı üzerine kurulmuştur. Burada oyuncaklarını kıran, evdeki hayvanlara işkence yapan bir çocuk vardır. Bir gün eşyalar ve kitaplar canlanır, haylazlıklarından ötürü çocuğa çıkışmaya başlarlar. Bir ara, hayvanlar da azarlamaya koyulurlar ama çocuk yaralı bir sincabı alıp iyileştirince kendisini bağışlarlar.

Opera tümüyle büyük bir müzik ziyafetidir. Bazı parçaları ise son derece güzeldir. Örneğin kedi diliyle bir duet, çaydanlık ve fincanların dansı.

1928 de yazdığı bolero bestecinin ününü perçinlemiştir. Daphnis ve Chloe adlı balesi en büyük eseri olarak kabul edilmektedir. En çok çalınan besteleri arasında, Şehrazat, Sonatina, İspanyol Rapsodisini sayabiliriz.

Yılbaşı Yaklaşırken

(Baştarafı Sh. 4 te)

la askıları üst taraflarından birbirine bağlamak gerektir. Böylece mahfaza kapanabilir, fakat luzumundan fazla açılmaz. İsterseniz elbise askılarını zımpara kâğıdı ile düzgün bir hale getirdikten sonra boyayabilirsiniz de. Bu iş de bittikten sonra, evvelce hazırlamış olduğunuz kumaş parçasını üstteki çubuklardan birine dikişle tutturun, sonra alt çubuğun altından geçirip ikinci üst çubuğun üstünden aşırın, iyice gerin ve sıkıca dikin. Artık iş bitmiştir. Eğer istiyorsanız kumaşın üst kenarlarını püsküller, saçaklarla süsleyebilirsiniz. Bir çiçek saksısını veya saksı altlığını renkli mozaik taşlariyle süsliyerek de şık bir hediye yapabilirsiniz. Böylelikle basit bir saksı tabağı güzel bir kül tablası haline gelir. Saksının üzerine yağlı boya ile resimler yapıp üzerinden vernik geçirmek de kâfidir. Kızlar annelerine veya ablalarına bir parça kumaştan pratik bir önlük de yapabilirler veya bir mendilin köşesine isminin baş harfini işleyebilirler. Görüyorsunuz ki, biraz emek vermekle ve haftalığınızın bir kısmını feda etmekle, sevdiklerinize güzel hediyeler yapabilirsiniz.

Şimdi size hatırlatmak istediğim bir şey daha var: Mutlu aile çevrenizde yeni yılı sevinç ve neşe içinde karşılarken, sizin gibi sıcak ve rahat bir yuvası, sevgi dolu annesi, babası, karnını doyurabilecek kadar yiyeceği, vücudunu kışın soğuğuna karşı koruyabilecek kalın bir hırkası veya paltosu olmayan kardeşlerinizi de hatırınızdan çıkarmayın. Onları da Yılbaşında sevindirmeye çalışın. Benim tanıdığım bir aile, bir Yılbaşı gecesinde, yetimler yurdundaki çocuklara bir bavul dolusu oyuncak hediye etti, birkaç fakir ailenin evine meyva yolladı ve evde birikmiş olan eski dergileri, artık okunmayan kitapları bir hastahaneye yolladı, orada yalnız başına yatan ve yılbaşını can sıkıntısı içinde geçiren hastalara dağıttırdı. Belki sizler de artık okumadığınız dergilerinizi, kitaplarınızı, çocukların bulunduğu bir hastahaneye veya kuruma yollayabilirsiniz. Hiç değilse fakir çocuklara eski oyuncaklarınızı, kullanmadığınız giyim eşyalarınızı verebilirsiniz. Herhangi bir Anadolu köyüne de kitap ve dergi yollamanız şüphesiz yararlı bir iş olacaktır. Yılbaşı hazırlıklarınız sırasında bu konuda da hazırlıklar yapmayı unutmayınız sevgili okuyucular.

Yeni yıla sağlıkla ve neşe içinde girmenizi dileriz.

REKLÂM.
LARINIZ
İÇİN

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1

İstanbul

Telefon : 22 43 84 – 22 43 85

Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABIRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakıstan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın — 21005 - 2)

HAYVAN DOSTLARI

Sevil Aral

Asuman Yazgan

Semiha Tanrıverdi

Nermin Taşkın

Çiğdem Soylan

Rezzan Çelikbürk

Ahmet Yeşilçimen

Bedor Ges

Mutebet Aydın

Mehmet Baltutan

Gülten Özgen

İlhan Eskin

Emine Karadeniz

Gülmen Eskin

Turgut Görkey

Deniz Taylan

Kemal Güner

AKILLI FATOŞ

ALEV'le ATEŞ

ÇİZEN MBTIK

ALEV ŞEMSİYENİ AL KIZIM. BELKİ YAĞMUR YAĞAR.

BİR SAÇAKALTINA SIĞINIRIM ANNECİĞİM.

OH!. SAHİ YAĞMUR BAŞLADI ŞURAYA SIĞINAYIM.

BURASI DOLDU BAŞKA BİR YER ARAYAYIM.

AMAN BURASIDA DOLMUŞ.

SIĞINACAK YERLER DOLU BARİ EVE KAÇAYIM.

GÖRDÜN MÜ BAK. ISLANDIN HASTA OLDUN!.

ARTIK SÖZ DİNLİYECEĞİM ANNECİĞİM.

Doğan Kardeş Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmetidir.